I'm not a robot

Le Mont Saint-Michel. Kuva: Canadastock / Shutterstock Ranska on häkellyttävän monipuolinen matkakohde: on linnoja, keskiaikaisia kyliä, viinitiloja, hiekkarantoja, herkullista ruokaa ja upeita kaupunkeja. Tässä artikkelissa esitellään Ranskan kiehtovimmat matkakohteet ja ikimuistoisimmat nähtävyydet: Pariisi, Loire, Champagne, Normandia ja moni muu tarunhohtoinen paikka. Pariisi – maailman suosituin matkakohde Notre Damen katedraali. Kuva: Gurgen Bakhshetyan / Shutterstock Pariisissa voisi viettää pienen ikuisuuden saamatta kaupungista tarpeekseen. Toisaalta kaupungista voi saada tarpeekseen jo muutamassa tunnissa, jos sattuu törmäyskurssille pariisilaisten pahamaineisen töykeyden kanssa. Mutta ei sen kannata antaa pilata lomaa: Pariisi on siihen aivan liian upea kaupunki. Pariisin nähtävyyksistä ensimmäisenä kaikille tulee mieleen syystäkin Eiffel-torni, maailman kuuluisin torni. Niin kuin lähes kaikki arkkitehtuurin suuret mestariteokset, Eiffel-torni herätti aikoinaan suurta pahennusta: moni pariisilainen kysyi, miksi moinen turha hökötys rakennettiin pilaamaan kaupungin maisemia? Eiffeltorni hallitsee Pariisin siluettia. Kuva: Beboy / Shutterstock Nykypäivän turisti voikin tyytyä ihailemaan Eiffeliä ulkoapäin: sisälle on turha jonottaa, sillä eihän Eiffelin tornista edes näe itse tornia, kaupungin kuuluisinta maamerkkejä! Sen sijaan Pariisissa ei voi jättää väliin vierailua maailman upeimpiin kuuluviin museoihin Louvreen ja modernille taiteelle omistettuun Musée d'Orsayhin. Voit varata kätevästi netistä Pariisin museoiden ja nähtävyyksien pääsyliput. Art deco -tyylisessä rakennuksessa sijaitseva Les Piaules on Pariisin tyylikkäimpiin kuuluva hostelli. Montmartren sydämessä sijaitsee mukava Timhotel Montmartre. Alueella on muutenkin paljon keskihintaisia, ja edullisiakin, hotelleja. Kirjallisuuden ystävien klasikkohotelli on L'Hotel, jossa Oscar Wilde kuoli huoneessa numero 16. Jos Wilde kuolikin sangen kurjissa oloissa, on L'Hotel Paris nykyisin täyttä luksusta. Sijainti on kirjailijahenkeen sekä Saint-Germain-des-Présin klassisissa kortteleissa Seinen Vasemmalla rannalla. Jos rahasta ei ole pulaa, kannattaa ottaa suunnaksi yksi kaupungin maineikkaimmista hotelleista, jugendkaunotar Hotel Lutetia, jossa James Joyce kirjoitti osan klassikkoteoksestaan Ulysses. Lue lisää Pariisista tai katso tarjoukset Pariisin hotelleihin. Versailles. Kuva: Avillfoto / Shutterstock Ei siitä pääse mihinkään: Aurinkokuninkaan rakennuttama Versailles on palatsien palatsi, joka asetti mittasuhteet maailman kaikille muille palatseille. Versailles'ssa on helppo vierailla Pariisista käsin. Chartresin katedraali – ikkunat taivasten valtakuntaan Chartresin katedraali. Kuva: Kiev Victor / Shutterstock Chartresin katedraali on maailman upeimpia katedraaleja. Poikkeukselliseksi katedraalin tekee se, että toisin kuin maailman muut suuret katedraalit joita rakennettiin usein vuosisatoja, Chartresin katedraali valmistui 25 vuodessa, mikä tekee siitä muotokieleltään maailman yhdenmukaisimman katedraalin. Chartres tunnetaan erityisen hyvin myös upeista lasimaalauksistaan, jotka ovat synnyttäneet ilmaisun: Chartresin sininen. Chartresin katedraali sijaitsee vajaan sadan kilometrin päässä voi Pariisista, josta voi käydä päiväretkellä. Jos haluaa jäädä yöksi, sijainniltaan paras majapaikka – aivan kaupungin keskustassa katedraalin vieressä – on erinomainen Le Parvis. Loiren laakso – linnoja, linnoja ja vielä kerran linnoja Chenonceaun linna Loiren laaksossa. Kuva: Vladimir Sazonov / Shutterstock Loire-joen laaksoa koristaa palatsimainen renessanssilinna toisensa jälkeen. Loiren laaksossa on itse asiassa niin paljon linnoja, että Loiren linnoihin uhkaa tulla ähky; sanotaan, että Loiresta löytyy tuhat linnaa! Kannattaakin suosiolla valita kohteeksi linnoista komeimmat ja kiinnostavimmat kuten mahtava Chambord, kuvankaunis Chenonceau ja Villandry, jossa on Loiren laakson kaunein puutarha. Pariisista järjestetään opastettuja kierroksia Loiren laaksoon. Koko päivän kestävien retkien ohjelmaan kuuluu Chambordin linnan lisäksi tietysti myös paikallisten viinien maistelua. Lue lisää Loiren laaksosta. Champagne – samppanjaa ja Ranskan kuninkaita Viiniviljelmiä. Champagne, Ranska. Kuva: FreeProd33 / Shutterstock Onhan se hieman koomista, että maailman parhaan juhlajuoman keksi munkki. Dom Pérignon -samppanjan sanotaan saaneen alkunsa 1600-luvulla, kun benediktiinimunkki valmisti vahingossa kuplivaa viiniä. "Juon tähtiä!" munkin kerrotaan tokaisseen juomaa maistettuaan. Dom Pérignonin (Moët & Chandon) -samppanjakellarissa voi vierailla, kuten monessa muussakin samppanjatalossa, joiden kellarit sijaitsevat L'Avenue de Champagne -nimellä kutsutulla kadulla Épernayssa, 45 minuutin junamatkan päässä Pariisista. Samppanjan maistelun lisäksi Champagnessa riittää ihasteltavaa komeissa linnoissa ja Reimsin katedraalissa, jossa kruunattiin sukupolvi toisensa jälkeen Ranskan kuninkaita. Reimsissä voi asua todella tyylikkäästi: Domaine les Crayères on historiallinen kartano, jossa tuntee itsensä kuninkaalliseksi – tai vähintään filmitähdeksi. Elämyksen kruunaa hotellin ravintola Le Parc, joka on palkittu kahdella Michelin-tähdellä. Tavallisen kuolevaisen kukkarolle sopivampi paikka on Reimsin keskustassa sijaitseva tunnelmallinen Grand Hôtel Des Templiers. La Cité du Vin -viinimuseo on komea rakennus, jonka muoto kuvaa lasissa pyörivää viiniä. Kuva: Ville Palonen Bordeaux, Ranskan legendaarinen viinipääkaupunki, hurmaa vierailijan upeilla historiallisilla nähtävyyksillä, herkullisella ruoalla sekä maailmankuululla viinillä. Kaupungin parhaita nähtävyyksiä ovatkin interaktiivinen viinimuseo ja herkkuja pullisteleva kauppahalli. Kaupungin kulinaristisia elämyksiä ovat viininmaistelun lisäksi Arcachonin lahden osterit ja Bordeaux'n ylpeys, munankeltuaisista tehty ja rommilla terästetty canelé-leivos. Lue lisää Bordeaux'sta. Normandia – Normandian maihinnousu ja Mont Saint-Michelin luostarisaari Le Mont Saint-Michel. Kuva: Gaspar Janos / Shutterstock Normandian rannikolla omalla pienellä saarellaan lepäävä, linnamainen Mont Saint-Michel on maailman hienoimpia luostareita. Tunnelmallinen hotelli lyhyen ajomatkan päässä luostarilta on vanhassa kivitalossa sijaitseva Les escargots du mont. Normandian nähtävyyksiin kuuluvat myös Normandian maihinnousun rannat, Monet'n kuuluisaksi tekemä Givernyn puutarha sekä keskiaikainen Rouenin kaupunki, jonka torilla Jean d'Arc poltettiin roviolla. Lue lisää: Normandia. Ihanan epäilyttävä Strasbourg Pakkohan tämä on nähdä, EU:n älyttömin paikka! Aivan Saksan rajalla sijaitseva Strasbourg on surullisen kuuluisa siitä, että EU:n parlamentti muuttaa tänne aina kerran kuussa – mikä maksaa vuosittain veronmaksajille yli 100 miljoonaa euroa. Strasbourgin vanhakaupunki on Unescon maailmanperintökohde ja kerrassaan ihastuttava vierailukohde. Hyvällä paikalla kaupungin rautatieaseman vieressä sijaitsee Le Grand Hotel, joka nimestään huolimatta ei ole erityisen hieno tai kallis vaan sopivasti monen budjettiin mahtuva. Lyon – Ranskan herkullisin kaupunki Fourviere, Lyon. Kuva: Ventdusud / Shutterstock Lyon on Ranskan gastronominen pääkaupunki. Lyonista on kotoisin esimerkiksi Paul Bocuse, Ranskan kuuluisin kokki, joka kehitti nouvelle cuisinen 1970-luvulla. Sittemmin Bocuse tuli järkiinsä ja keskittyi pikkupipertämisen sijaan yksinkertaisen herkulliseen perusruokaan. Lyonissa on toinen toistaan herkullisempia ravintoloita ja viihtyisä vanhakaupunki. Lyonin lähellä kannattaa käydä katsomassa myös komealla paikalla sijaitsevaa linnanrauniota: Chateau Gaillard oli kaiketi maailman ainoa linna, joka valloitettiin vessan kautta! Katso tarjoukset Lyonin hotelleihin. Lue lisää: Lyon – kaupunki täynnä gastronomian taikaa Ronchampin kirkko – Le Corbusierin mestariteos Ronchampin kirkko (Notre Dame du Haut. Kuva: AWBT / Shutterstock Le Corbusier oli maailman kuuluisin moderni arkkitehti ja vuonna 1954 valmistunut, Ronchampissa sijaitseva Notre Dame du Haut on hänen kuuluisin työnsä. Modernistinen kirkko uudisti käsityksen siitä, miltä kirkko voi näyttää. Aivan kirkon vieressä, joen rannalla, odottaa Ronchampin ihanin majapaikka, La Maison D'hôtes du Parc. Annecy – Ranskan romanttisin kaupunki Annecy. Kuva: Mny-Jhee / Shutterstock Häikäisevän kaunis pikkukaupunki Annecy on maailman romanttisimpia kaupunkeja. Annecy sijaitsee lumihuippuisten Alppien keskellä, sinisen järven rannalla. Vanhan keskustan halki kulkee idyllinen kanaali, yllä loistaa ritarilinna. Kesällä voi nauttia lämpimistä illoista, talvella kaupungin kaduille lankeaa kevyt lumipeite. On joutsenia, kukkaloistoa ja purjeveneitä, ranskalaisia huippuravintoloita ja punan poskille nostattavia viinejä. Ja tietenkin ihania yöpaikkoja kuten hulppea, vuonna 1913 rakennettu palatsimainen L'Imperial Palace. Annecyssä on helppo käydä Chamonix'sta käsin. Chamonix ja Auiguille de Midi – katse kohti Mont Blancia Aiguille du Midin kabiinihissiasema. Kuva: Konstantin Yolshin / Shutterstock Alppien korkeimpien vuorten laaksossa sijaitseva Chamonix on maailman huikeimpia vuoristokohteita. Chamonix'sta nousee köysirata 3800 metrin korkeudella vuoren huipulla sijaitsevalle Auiguille du Midin näköalapaikalle, jota parempaa paikkaa ei olekaan ihailla läntisen Euroopan korkeinta vuorta Mont Blancia – jos ei satu olemaan vuorikiipeilijä. Ota mukaan lämpimiä vaatteita: kesälläkin Auiguille du Midin lämpötila voi laskea –10 asteeseen. Chamonix'sta käsin voi tehdä myös upeita vaelluksia – kuten maailman hienoimpiin kuuluvat vaelluksen Haute Routen, joka vie Mont Blancilta Matterhornille Sveitsin puolelle. Lue lisää Chamonix'sta tai katso tarjoukset Chamonix'n hotelleihin. Chauvet ja maailman vanhimmat luolamaalaukset Kysymys on tajunnanräjäyttävä: millaisia ihmiset olivat 36 000 vuotta sitten? Vastaus on vielä hurjempi: pohjimmiltaan hyvin samanlaisia kuin me olemme nykyisinkin. Jos 36 000 vuotta sitten ihmiset toteuttivat itseään taiteen avulla. Siitä ovat todisteena maailman vanhimpiin kuuluvat patsaat, soittimet ja Chauvet'n luolamaalaukset, maailman vanhimmat maalaukset. Chauvet'n luolamaalauksia on vihdoin vuodesta 2015 päässyt ihailemaan mahdollisimman aidossa ympäristössä, kun aitojen luolamaalausten viereen valmistui mahdollisimman aito kopio, jonka tekeminen vei vuosia ja maksoi miljoonia. Chauvet'n eläimiä kuvaavat luolamaalaukset ovat huikeita: ne ovat huikean elävän oloisia ja vähintään yhtä taiteellisia, kuin mikään mikä on luotu niiden jälkeen. Toinen hieno paikka ihailla muinaisia luolamaalauksia Ranskassa on Lascaux II, joka sekin on alkuperäisen luolamaalauspaikan tarkka kopio. Sekä Chauvet'n että Lascaux'n alkuperäiset luolamaalaukset on suojeltu puhtaasti tutkijoiden käyttöön. Provence – kuin van Goghin maalauksessa Laventelipelto Provencessa. Kuva: Anton Gvozdikov / Shutterstock Kuvankaunis Provence on Ranskan kuuluisimpia matkakohteita – ja Provencessa riittää nähtävää useammankin matkan puitteiksi. Provencen maaseutua koristavat kauniit keskiaikaiset pikkukylät kuten Gordes, ja violetit laventelipellot, jotka kukkivat upeimmillaan heinäkuussa. Arlesissa pääsee kaupungissa asuneen ja maalanneen Vincent van Goghin tunnelmiin: van Gogh maalasi yli 200 taulua Arlesista. Provencessa on säilynyt paljon roomalaisajan raunioita. Arlesissa on mahtava amfiteatteri ja Nimesin keskustassa voi ihailla roomalaisajan temppeleitä. Pont du Gard -akvedukti. Kuva: Kavram / Shutterstock Mahtava roomalainen akvedukti Pont du Gard on puolestaan maailman kuuluisimpia siltoja. Uudempaa mutta yhtä lailla vaikuttavaa siltarakentamista voi ihailla Millaun maasillalla, maailman korkeimmalla sillalla, joka kulkee 343 metrin korkeudessa. Camarguessa näkee vapaita valkeita hevosia. Kuva: Vadim Petrakov / Shutterstock Provencessa pääsee kokemaan myös luonnonihmeitä. Reinin suistoalue Camargue on Euroopan mahtavin suomaa, jolla elävät vapaina valkoiset hevoset, ja Verdon on Euroopan upeimpia kanjoneita. Melominen kajakilla kanjonin pohjalla kiemurtelevassa smaragdinvihreässä joessa on ikimuistoinen elämys. Katso tarjoukset Arlesin hotelleihin. Carcassonen linna. Kuva: Pe3k / Shutterstock Carcassonne on loistava lautapeli ja hieno on sille nimen antanut kaupunkikin lähellä Espanjan rajaa. Näky on ikimuistoinen, kun mahtava linnoitettu kaupunki kohoaa edessä kuin sadussa. Vaikka suurin osa kaupungin majapaikoista on linnoitetun kukkulan juurella, myös muurien sisäpuolelta löytyy hotelleja. Romanttisempaa yöpaikkaa tuskin onkaan kuin viiden tähden kylpylähotelli Hotel de la Cité & Spa MGallery. Marseille – Ranskan rento rantakaupunki Marseillen satama Vieux-Port. Kuva: Elisa Schmidt / Unsplash Marseille on Ranskan toiseksi suurin kaupunki, jossa riittää nähtävää ja koettavaa. Tunnelma on merellisen boheemi. Matkailijoita Marseillessa käy selvästi vähemmän kuin Pariisissa tai Nizzassa, ja matkailun vähäisyys näkyy myös hinnoissa: Marseille on hintatasoltaan Ranskan edullisimpia kaupunkikohteita. Viihtyisyyttä lisää välimerellinen, rennon lämminhenkinen elämänasenne, jossa yhdistyvät provencelainen charmikkuus ja monikulttuurinen vivahteikkuus. Kaupungin merellinen ilmapiiri ja historiallinen satama, Vieux-Port, kutsuvat kuljeskelemaan, nauttimaan merenelävistä ja seuraamaan aamuvarhaisella kalastajien arkista aherrusta. Satama-alueen päheimpiin hotelleihin kuuluu MGalleryn Hotel Beauvau Marseille, jonka sviitissä asuessa voi hetken ajan tuntea itsensä julkkikseksi. Leikkisämpää tyyliä puolestaan edustaa värikäs Hotel Marsiho. Marseillen ykkösnähtävyys on korkealla kukkulalla sijaitseva kirkko Basilique Notre-Dame de la Garde, joka kohoaa ylväänä kaupungin yllä. 1800-luvulla rakennettu bysanttilaistyylinen kirkko tarjoaa upeat näköalat kaupunkiin, Välimerelle ja aina Frioulin saarille saakka. Lyhyen laivamatkan päässä on Ifin linnoitus, jonka teki kuuluisaksi Alexandre Dumas'n romaani Monte-Criston kreivi. Lue lisää Marseillesta. Ranskan Riviera – elokuvatähtiä ja luksuselämää Nizzan rantapromenadi Promenade d'Anglais on saanut nimensä englantilaisilta turisteilta, jotka ovat viihtyneet Nizzan rannalla aurinkoa ottamassa. Kuva: Cezary Wojtkowski / Shutterstock Ranskan Riviera eli Cote d'Azur, Sininen rannikko, on upeita hiekkarantoja ja toinen toistaan tyylikkäämpiä kaupunkeja. Cannes tunnetaan toukokuisista elokuvajuhlistaan ja Nizza rantapromenadistaan Promenade des Anglais sekä tunnelmallisesta vanhastakaupungistaan. St Tropezin rannoilla ja klubeilla viihtyvät rikkaat ja kauniit lomailemassa. Itsenäiseen Monacoon voi puolestaan matkustaa ihmettelemään maailman kuuluisinta kasinoa Monte Carloa ja formulakuskien suosikkikaupunkia. Keskiaikaisiin tunnelmiin pääsee vanhoissa, kukkuloiden laella tasapainoilevissa kylissä Eze ja Saint-Paul de Vence, jossa taiteilija Marc Chagall asui ja maalasi 20 vuoden ajan. Lue lisää Ranskan Rivierasta. Korsika – Napoleonin saari Pointe de la Parata -niemeltä löytyvät Korsikan komeimmat kävelypolut. Kuva: Pawel Kazmierczak / Shutterstock Karun kaunis saari Korsika sijaitsee Ranskan ja Italian välissä. Napoleonin synnyinsaarelta Korsikalta löytyy hienoja vaelluspolkuja ja Ranskan kauneimmat hiekkarannat. Korsikan kulttuurikin on omalaatuinen: korsikalaiset puhuvat omaa kieltään, joka muistuttaa enemmän italiaa kuin ranskaa. Olisikohan Euroopan historia ollut kovin toisenlainen, jos Napoleon olisi sotimisen sijaan jäänyt nauttimaan kotisaarensa luontoelämyksistä? Katso tarjoukset Korsikan hotelleihin. Paras aika matkustaa Ranskaan Valle Blanche, Chamonix. Kuva: Roberto Caucino / Shutterstock Ranskassa riittää elämyksiä ympäri vuoden. Nähtävyyksien katseluun parasta aikaa on kesä-heinäkuu. Elokuussa kannattaa välttää matkustamista Ranskaan: silloin on ranskalaisten oma loma-aika. Matka Ranskaan Ranskaan on yleensä tarjolla edullisia lento+hotelli-paketteja Pariisin lisäksi varsinkin Nizzaan, sesongista riippuen myös esimerkiksi Normandiaan. Lennot Ranskaan Ranskan keskiosiin ja Bretagnen sekä Normandian rannikoihin tutustuu helposti lentämällä Pariisiin. Jos aikoo matkustaa Etelä-Ranskaan Provenceen, kannattaa lentää esimerkiksi Marseilleen tai Nizzaan. Autonvuokraus Ranskassa Ranskassa matkailee kätevimmin vuokra-autolla – julkisen liikenteen lakot kun ovat turhankin yleisiä. Rentalcars.com vertailee kaikkia käytettävissä olevia autonvuokrauspalveluita niin, että löydät tarpeisiisi parhaiten sopivan vuokra-auton. Vertaa vuokra-autojen hintoja. Varaa hotelli tai huoneisto yhteistyökumppanimme kautta. Voit varata myös nähtävyyksien pääsyliput ja opastetut kierrokset. Me saamme pienen provision, mutta sinä et maksa penniäkään ylimääräistä. Kiitos, että tuet Kerran elämässä -sivuston toimintaa! Unohda arjen kiireet ja sukella Ranskan taianomaiseen maailmaan, jossa kauneus, historia ja kulinaristiset nautinnot sulautuvat yhteen.Ranska on matkailijan unelmien täyttymys, tarjoten lukemattomia mahdollisuuksia löytää uusia seikkailuja, herättää aistejaan ja luoda unohtumattomia muistoja.Olipa intohimosi historia, taide, gastronomia tai upeat maisemat, Ranska on varmasti matkasi arvoinen. Lue eteenpäin ja lähde kanssamme matkalle Ranskan lumoavaan maailmaan.Ranska on täynnä jännittäviä aktiviteetteja ja nähtävyyksiä jokaiseen makuun.Historiasta kiinnostuneet voivat vierailla maailmankuuluisissa kohteissa, kuten Eiffel-tornissa ja Louvressa Pariisissa tai tutustua antiikin Rooman aikakauden raunioihin Nîmesissä.Ranskan rannikolla sijaitsevat upeat hiekkarannat tarjoavat loistavan mahdollisuuden rentoutumiseen ja aurinkoa ottamiseen.Voit myös tutustua Ranskan lukuisiin viinitiloihin ja maistella paikallisia herkkuja viininmaistelukierroksella. Urheilun ystäville tarjolla on myös paljon mahdollisuuksia, kuten hiihtoa Alpeilla, surffausta Biarritzissa tai patikointia Provencessa.Ranska on täynnä mahdollisuuksia, jotka takaavat ikimuistoisen matkan jokaiselle matkailijalle.Ranskan Rivieralla pääsee nauttimaan lämpimästä Välimeren ilmastosta Ranskan ilmasto vaihtelee alueittain, mikä tekee siitä houkuttelevan matkailukohteen ympäri vuoden.Rannikolla nautitaan leudosta Välimeren ilmastosta, joka tarjoaa lämpimiä kesäpäiviä ja lempeitä talvia. Sisämaassa vallitsee mannerilmasto, jossa on kylmempiä talvia ja lämpimiä kesäkuukausia.Vuoristoalueilla, kuten Alpeilla, voit kokea lumisadetta talvella ja raikasta vuoristoilmaa kesällä.Ranskan ilmastoon voi siis luottaa, oli matkasi ajoitettu mihin vuodenaikaan tahansa.Ranska on tunnettu maailmanluokan ruoastaan, ja se on ehdoton unelmakohde jokaiselle ruokaharrastajalle.Ranskalainen keittiö on herkkusuun paratiisi, joka tarjoaa lukemattomia kulinaarisia nautintoja.Voit nauttia herkullisista juustoista, tuoreista leivonnaisista, taidokkaasti valmistetuista pataruoista ja kuuluisasta ranskalaisesta leivästä.Ei myöskään kannata unohtaa Ranskan maailmankuulua viiniä, joka täydentää täydellisesti jokaista ruokailukokemusta.Ranskan ruokakulttuuri kutsuu sinut mukaan unohtumattomalle makumatkalle.Ranskan hintataso vaihtelee alueittain ja suurimmissa kaupungeissa se voi olla hieman korkeampi kuin maaseudulla.Pääkaupungissa Pariisissa ja muissa suurissa kaupungeissa hinnat voivat olla hieman korkeampia, mutta tarjolla on myös monia edullisia vaihtoehtoja. Voit nauttia herkullisesta piknikistä puistossa tai valita kohtuuhintaisen lounaan pienessä paikallisessa ravintolassa.Majoituksen suhteen löydät vaihtoehtoja jokaiseen budjettiin, aina tyylikkäistä hotelleista edullisiin hostelleihin.Ranskan hintataso ei siis ole este unohtumattoman matkan suunnittelulle.Suomesta Lento on yleisin tapa matkustaa Ranskaan Suomesta. Useat lentoyhtiöt tarjoavat suoria lentoja Pariisiin ja muihin suuriin kaupunkeihin Ranskassa.Matka-aika riippuu valitusta lentoreitistä, mutta suorilla lennoilla matka kestää yleensä noin 3-4 tuntia.Lentolippujen hinnat vaihtelevat matkustusajankohdan ja varaustilanteen mukaan, joten suosittelemme varaamaan lennot hyvissä ajoin etukäteen.Majoitusvaihtoehtoja Ranskassa on runsaasti tarjolla. Voit valita ylellisen hotellin keskustasta tai viihtyisän bed and breakfast -paikan maaseudulta.Airbnb-vuokra-asunnot ovat myös suosittu vaihtoehto, jos haluat enemmän tilaa ja itsenäisyyttä.Suosittelemme varaamaan majoituksen hyvissä ajoin etukäteen, erityisesti suurissa kaupungeissa ja sesonkiaikoina.Liikkuminen Ranskassa on monipuolista ja hyvin järjestettyä. Tässä on muutamia tapoja, joilla voit liikkua maassa:Julkinen liikenne: Ranskan suurkaupungeissa, kuten Pariisissa, on hyvin kehittynyt julkinen liikennejärjestelmä. Metrot, bussit ja ratikat kuljettavat ihmisiä tehokkaasti eri puolille kaupunkia. Pariisissa on myös käytössä RER-junat, jotka liikennöivät kaupungin ulkopuolelle. Lisäksi useimmissa kaupungeissa on hyvin toimiva bussiverkosto.Taksit: Takseja löytyy runsaasti kaupungeista ja niitä voi tilata puhelimitse tai löytää taksitolpilta. Taksi voi olla kätevä vaihtoehto erityisesti pidemmillä matkoilla tai silloin, kun haluaa matkustaa mukavasti ovelta ovelle.Junat: Ranska tunnetaan myös laajasta rautatieverkostostaan. SNCF-yhtiö tarjoaa kattavan junayhteyden eri kaupunkien välillä sekä kansainvälisiä yhteyksiä. Junat ovat usein nopea ja kätevä tapa matkustaa eri alueiden välillä, ja maaseutumaisemista pääsee nauttimaan matkan aikana.Vuokra-auto: Jos haluat tutustua Ranskaan omassa tahdissa ja vierailla pienemmissä kyliä ja maaseudulla, vuokra-auto voi olla hyvä vaihtoehto. Ranskassa on hyvä tienverkosto, ja vuokra-autolla pääsee helposti kiertämään eri alueita. On kuitenkin hyvä huomioida liikennesäännöt ja pysäköintimahdollisuudet kaupungeissa.Polkupyörät: Useissa Ranskan kaupungeissa on tarjolla kaupunkipyöriä, joita voi vuokrata lyhyiksi ajanjaksoiksi. Tämä on ympäristöystävällinen ja edullinen tapa liikkua kaupungissa, ja monet kaupungit ovat myös kehittäneet pyöräteitä helpottamaan pyöräilyä.Ranska tarjoaa siis monipuoliset liikkumismahdollisuudet niin kaupungeissa kuin maaseudullakin. Valitsemasi kulkutapa riippuu matkustustarpeistasi, etäisyyksistä ja henkilökohtaisista mieltymyksistäsi.Ranska tarjoaa lukemattomia upeita matkakohteita, joista jokainen on omalla tavallaan ainutlaatuinen.Pariisi, Ranskan pääkaupunki, hurmaa kauniilla arkkitehtuurillaan, maailmankuuluisilla nähtävyyksillään ja romanttisella tunnelmallaan.Versaillesin palatsi vie sinut takaisin kuninkaiden aikaan loisteliaisuudellaan ja upeilla puutarhoillaan.Normandian rannikolla voit tutustua D-dayn maihinnousupaikkoihin ja kokea alueen vaikuttavan historian.Strasbourg, Euroopan parlamentin koti, tarjoaa kauniin vanhankaupungin ja ainutlaatuisen sekoituksen saksalaista ja ranskalaista kulttuuria.Lyon tunnetaan gastronomian pääkaupunkina ja tarjoaa herkullisia ruokaelämyksiä.Chamonixin hiihtokeskus Alpeilla taas houkuttelee talviurheilun ystäviä upeilla rinteillään ja upeilla maisemillaan.Ranska on täynnä unohtumattomia matkakohteita, jotka vievät sydämesi mukanaan.Riviera, tai Ranskan Riviera, on tunnettu rantalomakohde Kaakkois-Ranskassa Välimeren rannalla.Se käsittää upeita kaupunkeja ja kyliä, kuten Nizzan, joissa yhdistyvät kaunis luonto, hienot hiekkarannat, kulttuurinen rikkaus ja vilkas elämäntyyli.Ranskan parhaat nähtävyydet:Eiffel-torni, Pariisi: Ranskan symboli ja yksi maailman tunnetuimmista nähtävyyksistä. Tarjoaa upeat näkymät Pariisiin.Mont Saint-Michel, Normandia: Keskiaikainen luostarisaari, joka nousee dramaattisesti merestä. Ainutlaatuinen ja vaikuttava kohde.Ranskan Riviera, Nizza: Kaunis Välimeren rantakaistale, joka tarjoaa upeita rantoja, ylellisiä lomakohteita ja vilkasta yöelämää.Louvren taidemuseo, Pariisi: Maailman suurin taidemuseo, joka sisältää lukemattomia taideaarteita, kuten Mona Lisan.Versaillesin palatsi, Versailles: Loistelias kuninkaallinen palatsi, joka tunnetaan upeista puutarhoistaan ja historiallisesta arkkitehtuuristaan.RiemukaariRanskan ruuat, joita kannattaa kokeilla:Ranskalainen patonki: Klassinen ranskalainen leipä, joka on rapeakuorinen ja pehmeä sisältä. Herkullinen valinta aterian lisukkeeksi tai piknikillä.Ranskalainen sipulikeitto: Tämä lämmin ja lohduttava keitto on valmistettu karamellisoiduista sipuleista ja juustosta gratinoituna päällä.Coq au vin: Perinteinen ranskalainen ruokalaji, jossa kananpaloja haudutetaan punaviinikastikkeessa yhdessä sienien ja sipulin kanssa. Tarjoillaan usein perunoiden tai riisin kanssa.Ratatouille: Värikäs ja maukas kasvisruoka, joka sisältää munakoisoa, paprikaa, kesäkurpitsaa, sipulia ja tomaattia. Usein maustettu yrttien ja oliiviöljyn kanssa.Crème brûlée: Perinteinen ranskalainen jälkiruoka, jossa on kermainen vaniljakastike, jonka päällä on karamellisoitu sokeri. Tarjoillaan usein rapeiden sokerikuorrutettujen pinttien kanssa.Nämä ovat vain joitakin esimerkkejä Ranskan nähtävyyksistä ja ruuista, ja maa tarjoaa paljon muutakin tutkittavaa ja maisteltavaa.Ranska on matkailijan unelmien täyttymys, jossa yhdistyvät kauneus, historia, gastronomia ja seikkailu. Olipa matkasi tavoitteena rentoutua rannalla, tutustua uusiin kulttuureihin tai nauttia herkullisesta ruoasta, Ranska tarjoaa kaiken tämän ja enemmän.Lähde matkalle Ranskaan ja anna sen viedä sinut mukanaan unohtumattomaan seikkailuun.Lisätietoa:France guide Ranska on Länsi-Euroopassa, Espanjan pohjoisnaapurina. Ranskan itäisiä rajanaapureita ovat Saksa, Sveitsi, Italia ja Monaco. Pohjoisia naapurimaita ovat Belgia ja Luxemburg. Ranskaan kuuluu myös merentakaisia hallintoalueita, joista suurimmat ovat Ranskan Guayana Etelä-Amerikassa Brasilian pohjoispuolella sekä Tyynen meren keskellä sijaitsevat saaristot Uusi-Kaledonia ja Ranskan Polynesia. Ranskan merentakaisilla alueilla on kaikkiaan noin kaksi ja puoli miljoonaa asukasta. Ranskalla on kaksi rannikkoa, Atlantin rannikko Espanjan Baskimaasta Englannin kanaalille ja Belgian rajalle, sekä Välimeren ranta Espanjan Katalonian ja Pohjois-Italian Ligurian välissä. Välimerellä Ranskaan kuuluu Korsikan saari lähellä Italian rannikkoa. Ranskalla on yli kolme tuhatta kilometriä meren rantaa. Sekä Atlantin että Välimeren rannikon kaupungit ovat olleet tärkeitä satamia ja kauppapaikkoja vuosisatojen ajan. Ranskan Atlantin rannikolla on laaja alankoalue. Sen läpi virtaavat isot joet, Seine, Loire ja Garonne. Välimeren rannikolla on hienoja pitkiä hiekkarantoja. Rhonejoki laskee Välimereen lähellä Monacoa. Rhonen suisto Camargue on laaja kosteikko, jossa on kaislikkoja, särkkiä, lampareita ja soita. Alueella on runsas linnusto. Camargue luonnonsuojelualueella pesii tuhansia flamingoja. Siellä on myös haikaroita, suohaukkoja, kahlaajia ja sorsia. Luonnonsuojelualueen ympärillä on riisiviljelmiä. Ranskan keski- ja eteläosissa on keskiylänkö, Massif Central. Siellä on vuoria ja kuivia kalkkikivilaakioita. Joet ovat uurtaneet uomansa ylängön halki. Kaakkois-Ranskan maisemia hallitsee Alppien vuoristo. Korkein huippu Mont Blanc (4810 m) on Alpeilla Ranskan ja Italian rajalla. Pohjoisempana Ranskan ja Sveitsin rajalla kohoavat Juravuoret. Etelässä Ranskan ja Espanjan välissä on Pyreneiden vuorijono. Suurimmassa osassa Ranskaa vallitsee lauhkea meri-ilmasto. Kesät ovat lämpimiä ja talvet viileitä. Etelä-Ranska on lämpimän välimerenilmaston aluetta. Kesäisin esiintyy helteitä. Talvet ovat leutoja ja sateisia. Vuoristoissa ilmasto on viileämpi. Talvella sataa lunta. Sateet ovat runsaampia kuin alavilla mailla. Foretsin kansallispuisto on Ranskan itäosassa lähellä Champagnen ja Burgundin kuuluisia viiniseutuja. Kansallispuiston rehevissä metsissä kasvaa tammia, pyökkejä, poppeleita ja monia muita lehtipuita. Eläimistöön kuuluvat kauriit, ketut ja villisiat. Lähes kolmasosa Ranskan maa-alasta on metsää. Ilmaston lämpenemiseen liittyvät kuivuudet huolestuttavat metsätutkijoita. Tuhoisat maastopalot ovat lisääntymässä. Kaupunkien ilman likaantuminen ja maatalouden käyttämät myrkyt ovat myös isoja ympäristöhaasteita. Vuonna 2022 vähän yli kolmasosa Ranskassa kulutetusta energiasta saatiin öljystä. Kaasun osuus oli 16%. Ydinvoiman osuus oli melkein yhtä suuri kuin öljyn. Vesivoimalla tuotettiin viisi prosenttia käytetystä energiasta. Hiilen osuus oli alle kolme prosenttia. Tuuli- ja aurinkovoimalla tuotettiin yhteensä seitsemän prosenttia käytetystä energiasta. Vielä vuonna 2021 ydinvoima oli Ranskan isoin energianlähde. Kolme neljäsosaa sähköstä tuotetaan ydinvoimaloissa. Vuonna 2022 ankara kuivuus haittasi ydinvoimaloiden lauhduttimien vedensaantia. Etelä-Ranskan Aragon luolasta on löytynyt esi-ihmisten luita, joilla on ikää lähes puoli miljoonaa vuotta. Muilta seuduilta on löydetty sitäkin vanhempia esi-ihmisten kivityökaluja. Nykyihminen tuli nykyisen Ranskan alueelle 40.000 vuotta sitten. Chauvetin luolassa Kaakkois-Ranskassa ja Dordognen Lascauxin luolassa on upeita kalliomaalauksia, jotka esittävät hevosia, hirviä, leijonia, härkiä ja villasarvikuonoja. Chauvetin luolan vanhimmat maalaukset on tehty 30.000 vuotta sitten. Lascauxin taiteilijat elivät 20.000 vuotta sitten. Kuuluisa kuvataiteilija Pablo Picasso sanoi aikanaan, että Lascauxin maalaukset edustavat vieläkin ihmisen maalaustaiteen huippua. Katso itse. Kuvahakuvihjeitä: Lascaux cave paintings. Chauvet cave paintings. Ranskan varhaisasukkaat olivat metsästäjiä, kalastajia ja keräilijöitä. Maanviljely aloitettiin 7000 vuotta sitten. Viljelijät kasvattivat emmervehnää, yksijyvävehnää, linssiä ja herneitä. Pellavasta valmistettiin vaatteita. Hampusta tehtiin köysiä. Tuotantoeläiminä pidettiin lehmiä, sikoja ja vuohia. Vilja jauhettiin jauhinkivillä. Viljelijät rakensivat kylänsä jokien varsille. 2500 vuotta sitten Ranskaa asuttivat keltit, joita roomalaiset nimittivät gallialaisiksi. Kreikkalaiset perustivat kauppasatamia Ranskan Välimeren rannikolle. Tällainen oli Massalia, nykyinen Marseille. 2000 vuotta sitten Rooma valloitti Gallian. 400-luvulla Rooman valtakunta hajosi. Sen jälkeen Ranska kuului frankkien kuningaskuntaan. 1000-luvulla Englannin kuninkaan hallinnassa oli melkein puolet nykyisestä Ranskasta. 1300- ja 1400-luvuilla Ranskassa riehui pitkien alueellisten sotien sarja, jota kutsutaan satavuotiseksi sodaksi. 1450-luvulla Englanti menetti lopullisesti ranskalaiset läänänsä ja Ranskasta tuli jälleen yhtenäinen valtakunta. 1500-luvulla Ranskaa repivät uskonsodat katolilaisten ja protestanttien välillä. 1600-luvulla Ranska oli Euroopan suurvalta. Ranskasta tuli myös siirtomaavalta, kun se valloitti itselleen alueita Pohjois-Amerikasta, Länsi-Intiasta ja Etelä-Aasiasta. 1800-luvulla suurin osa Länsi-Afrikasta alistettiin Ranskan hallintaan. Ranskan afrikkalaiset siirtomaat kattoivat lopulta valtavan alueen Algeriasta Kongoon. 1700-luvun lopussa Ranskaa ravisteli vallankumous. Maa julistettiin tasavallaksi vuonna 1792. Seitsemän vuotta myöhemmin kenraali Napoleon Bonaparte kaappasi vallan. Vuonna 1804 Napoleonista tuli Ranskan keisari. Napoleonin Ranska kävi useita sotia Euroopan muita suurvaltoja vastaan. Napoleonin valta päättyi tappioon Waterloon taistelussa vuonna 1815. 1870-luvulta alkaen Ranska on ollut tasavalta. Ensimmäisessä maailmansodassa Ranska oli suurten ja julmien taisteluiden näyttämö. Ranska taisteli Ison-Britannian liittolaisena Saksaa vastaan. Toisen maailmansodan aikana Saksa valtasi Ranskan. Sodan jälkeen Ranskan siirtomaat alkoivat itsenäistyä. Ranska soti vapautusliikkeitä vastaan Indokiinassa ja Algeriassa. Vuonna 1954 Vietnam, Laos ja Kambodža irtautuivat Ranskan vallasta itsenäisiksi valtioiksi. Algeria itsenäistyi kahdeksan vuotta kestäneen sodan jälkeen vuonna 1962. Ranskan Länsi- ja Keski-Afrikan siirtomaat itsenäistyivät rauhanomaisemmin vuonna 1960. Ranskan nykyinen perustuslaki vahvistettiin vuonna 1958. Presidentin valtaoikeuksia vahvistettiin. 1960-luvulta lähtien Ranskan presidentti on valittu suoralla kansanvaalilla. Maan politiikassa valtaa on sekä presidentillä että parlamentilla. Presidentti johtaa Ranskan ulkopolitiikkaa. 1960-luvulla Charles de Gaullen presidenttikaudella Ranskasta tuli ydinasevalta. Toisen maailmansodan jälkeen Ranskan talous kasvoi nopeasti. Ranska teollistui ja vaurastui. 1970-luvulla öljyn hinnannousu ravisteli rajusti maan taloutta. Ranskaan on tullut paljon maahanmuuttajia entisistä siirtomaista. Väestöryhmien väliset jännitteet ovat johtaneet kulttuurillisiin yhteentörmäyksiin. Ääri-islamistiset ryhmät ovat tehneet Ranskassa useita tuhoisia terrori-iskuja. Maahanmuuttovastaisuus on luonut edellytyksiä jyrkän oikeistolaisen liikkeen nousulle. Vuonna 2018 polttoaineveron korotus synnytti laajan kansanliikkeen, missä keltaisiin liiveihin pukeutuneet ihmiset osoittivat kaduilla mieltään hallitusta vastaan. Keltaliiviliike järjesti yli tuhat mielenosoitusta Ranskan eri osissa. Vuoden 2022 presidentinvaalien ratkaisevalla toisella kierroksella jyrkän oikeiston ehdokas Marine Le Pen sai kolmetoista miljoonaa ääntä, 41% annetuista äänistä. Presidentti Emmanuel Macron valittiin uudelleen, toiselle kaudelleen, 59 prosentilla äänistä. Samana vuonna järjestetyissä parlamenttivaaleissa hallituspuolueiden liitto menetti yli sata kansanedustajaa. Vasemmistoryhmien liitto ja oikeistolainen Kansallinen liittouma vahvistivat tuntuvasti kannatustaan. Ranskan presidentti valitaan suoralla kansanvaalilla viiden vuoden välein. Vuonna 2022 presidentti Emmanuel Macron valittiin uudelleen, toiselle virkakaudelle. Ranskan poliittisessa järjestelmässä presidentti nimittää hallituksen. Vuonna 2022 Macron nimitti hallituksensa pääministeriksi Elizabeth Bornen, joka oli aikaisemmin toiminut työministerinä. Ranskassa on kaksikamarinen parlamentti. Ylähuoneessa eli senaatissa on 346 jäsentä, joiden kausi on kuusivuotinen. Senaatin jäsenet valitsee valitsijakunta, johon kuuluu tuhansia paikallishallinnon edustajia. Parlamentin alahuoneessa eli kansalliskokouksessa on 577 kansanedustajaa, jotka valitaan yleisillä vaaleilla viiden vuoden välein. Vuoden 2022 vaaleissa Macronia tukeva Ensemble-vaaliliitto sai 245 kansanedustajaa. Macronin kannattajat ovat edelleen parlamentin suurin ryhmä, mutta heillä ei ole enää enemmistöä. Vuonna 2022 Ranskan kansalliskokouksen toiseksi suurimmaksi ryhmäksi nousi Kansan unioni -niminen vasemmistopuolueiden vaaliliitto. Se sai 131 kansanedustajaa. Kolmanneksi suurin puolue oli oikeistolainen Kansallinen liittouma, jonka johtaja Marine Le Pen hävisi presidentti Macronille presidentinvaalien ratkaisevalla toisella kierroksella. Kansalliskokouksen vaaleihin osallistui viisitoista poliittista ryhmää tai vaaliliittoa, joista yksitoista sai kansanedustajia. Valituista edustajista 215 on naisia. Vuonna 2017 kansalliskokoukseen valittiin 224 naista. Ranskan poliittisessa järjestelmässä Macronin hallituksen kaltainen vähemmistöhallitus voi ajaa haluamiaan lakeja läpi kahdella eri tavalla. Presidentti tai hallitus voivat neuvotella jonkun oppositioryhmän tai -puolueen kanssa saadakseen tietyssä asiassa enemmistön taakseen. Hallituksella on perustuslain mukaan oikeus myös saattaa lakeja voimaan omalla päätöksellään ilman äänestystä parlamentissa. Jos parlamentti tällaisessa tapauksessa on tyytymätön hallituksen päätökseen, se voi kaataa hallituksen kansanedustajien enemmistön tukemalla epäluottamuslauseella. Vähemmistössä oleva hallitus voi siis toimia, jos sen vastustajat parlamentissa eivät kykene kokoamaan enemmistön voimia äänestämään epäluottamuslauseen puolesta. Vuonna 2023 yli miljoona ranskalaista osoitti mieltään hallituksen ajamaa eläkeuudistusta vastaan. Useat suuret ammattiliitot ryhtyivät lakkoon. Macronin hallituksen tavoitteena on nostaa eläkkeelle siirtymisen ikä 62 vuodesta 65 vuoteen. Pariisissa, Nantesissa ja Lyonissa syntyi mellakoita. Ranskaan tulee jatkuvasti suuria määriä pakolaisia, turvapaikanhakijoita ja muita maahanmuuttajia, joista osa haluaa jäädä maahan ja toiset yrittävät jatkaa Isoon-Britanniaan tai muihin Euroopan maihin. Vuonna 2022 eniten maahanmuuttajia tuli Afghanistanista, Bangladeshista, Turkista, Georgiasta, Kongon demokraattisesta tasavallasta, Guineasta, Norsunluurannikolta, Albaniasta, Pakistanista ja Nigeriasta. Sudanin sisällissodan syttymisen jälkeen sieltä tulevien pakolaisten määrä on lisääntynyt. Tuhannet muuttajat elävät Ranskassa kehnosti kyhätyissä telttaleireissä kurjissa oloissa. Vuonna 2023 Calaisin kaupungissa Englannin kanaalin rannalla oli vielä lähes tuhannen muuttajan telttaleiri. Vuonna 2022 Britteinsaarille saapui pienillä veneillä Ranskasta yli 25.000 maahanpyrkijää. Samansuuruinen muuttoliike jatkui myös vuonna 2023. Suhtautuminen maahanmuuttajiin on yksi yhteiskunnan ja politiikan kuumimmista asioista sekä Ranskassa että kanaalin toisella puolella Isossa-Britanniassa. Ranska on korkean tulotason maa. Viimeksi kuluneiden kymmenen vuoden aikana Ranskan talouden kasvu on ollut hidasta. Vuonna 2020 koronalama supisti taloutta lähes 8%. Vuonna 2021 talous elpyi ripeästi. Sen jälkeen kasvu on jälleen hidastunut. Vuonna 2021 vain 3% Ranskan työvoimasta sai toimeentulon maataloudesta, 19% toimi teollisuuden tehtävissä ja 78% työskenteli palvelualoilla. Lähes 8% työvoimasta oli työttömänä. Ranskalla on iso talous ja monipuolinen elinkeinoelämä. Maa on yksi maailman suurimmista vehnän, maissin, rukiin, sokerijuurikkaan, rapsin ja viinirypäleiden tuottajista. Ranskalaiset viinit ja juustot ovat kysyttyjä kansainvälisillä markkinoilla. Teollisuus valmistaa autoja, lentokoneita, laivoja, lääkkeitä, koneita ja laitteita. Ranska on yksi maailman suurimmista sota-aseiden viejistä. Maassa on hyvin kilpailukykyinen kemian teollisuus ja voimakkaita energiayhtiöitä. Suomessa ranskalainen yhtiö on rakentanut Olkiluodon ydinvoimalan hiljattain käyttöön otetun kolmannen reaktorin. Ranskan Välimeren rannikon Marseille ja Atlantin Le Havre ovat tärkeitä satamakaupunkeja. Rahdin määrällä mitattuna molemmat kuuluvat Euroopan kymmenen isoimman sataman joukkoon. Ranskan Air France on yksi maailman suurimmista lentoyhtiöistä. Ranskalaiset muotitalot ovat maailmankuuluja. Pariisia kutsutaan usein muodin pääkaupungiksi. Ranska on myös matkailumahti. Vuonna 2023 Ranskassa kävi 90 miljoonaa ulkomaista turistia. Matkailu tuotti 70 miljardia euroa. Matkailuun liittyvät palvelut työllistävät kolme miljoonaa ranskalaista. Matkanjärjestäjien mukaan Ranska on uskomattoman monikasvoinen matkailumaa. Siellä on upeita rantakohteita, kauniita maisemia, viinitiloja, keskiaikaisia kyliä, herkullista ruokaa, mielenkiintoisia suuria kaupunkeja ja ainutlaatuinen kulttuuri- ja taidetarjonta. Pariisi on yksi maailman vilkkaimmista matkailukaupungeista. Siellä käy vuosittain 40 miljoonaa turistia. Kun matkailijat täyttävät kaupungin, pariisilaisten yhtenä piirteenä mainittu töykeys voi nousta näkyville. Vuonna 2021 Ranskan viennin kokonaisarvo oli 560 miljardia euroa. Tuonnin arvo oli 680 miljardia euroa. Vientituotteita olivat autot, lentokoneet, helikopterit, lääkkeet, hajusteet ja kauneudenhoitoaineet, koneet ja laitteet, vaatteet, jalkineet, muovit, rauta, viinit, jalokivet ja korut, sähkö, öljy, vehnä, juustot ja muut elintarvikkeet. Suurimpia vientimaita olivat Saksa, Italia, Belgia, Yhdysvallat, Espanja, Iso-Britannia ja Kiina. Tärkeimmät tuontimaat olivat Saksa, Italia, Belgia, Espanja ja Alankomaat. Maan Ranska tilastot valituista aiheista. Kaikki väestöä, köyhyyttä, terveyttä, koulutusta, tasa-arvoa ja työelämää koskevat luvut ovat peräisin YK:n eri järjestöiltä. BKT ja CO_2-päästöt ovat Maailmanpankilta. Lisää tietoa löydät maan tilastotietojen sivulla, mukaan lukien YK:n kestävän kehityksen tavoitteet (viimeksi raportoitu vuosi). Tämän indikaattorin Ranska on maa, joka hurmaa sekä kaupunkilomien harrastajat että rantalomien ystävät tai luonnossa liikkumisesta pitävät ihmiset. Ei siis ihmekään, että Ranska on jo monena vuonna ollut maailman suosituin matkailukohde! Tietysti romanttinen Pariisi on ehdoton suosikki ja Eiffel-torni on nähtävä ainakin kerran elämässään.Sijaintinsa ansiosta Ranska tarjoaa monia erilaisia nähtävyyksiä eri puolella maata, joten Pariisi ja Eiffel-torni eivät suinkaan ole ainoat näkemisen arvoiset paikat Ranskassa. Jokainen alue tarjoaa erilaisia elämyksiä, esimerkiksi pohjoisessa on lukuisia sotahistoriallisia monumentteja, kauniita katedraaleja ja näyttäviä luontoalueita pikkukylineen. Etelässä taas voi nauttia auringon lämmöstä, rantaelämästä ja bongailla ruhtinaallisia luksusjahdeillaan. Museoita ja ravintoloita löytyy joka lähtöön ja kannattaa ehdottomasti tutustua aina alueen paikalliseen ruoka- ja juomatarjontaan.Matkustaminen RanskaanRanskassa voi matkailla vuoden ympäri. Toisaalta etenkin isoissa kaupungeissa tuppaa olemaan täyttä koululomien aikaan eli huhtikuu ja heinä-elokuu eivät sovi turisteja vältteleville matkaajille. Alueesta riippuen sää on lämmin tai jopa kuuma koko kesän ajan, mutta talvisin lämpötila saattaa laskea hyvinkin alas ympäri maata. Jos joulun tuntua kaipaat, kannattaa suunnata pohjoiseen ja vaikkapa Strasbourgin lumoaville joulumarkkinoille.Suomesta katsottuna Ranska ei ole kovin kaukana. Pääset sinne lentämällä erittäin helposti. Helsinki-Pariisi lento kestää suorana n. 2 tuntia ja Ranskassa voi jatkaa matkaa joko sisäisin lennoin, junalla tai vuokraamalla autonkin. TGV-luotijunat ovat maailmankuuluja nopeudestaan ja niillä pääseekin sujuvasti kaupungista toiseen hetkessä. Junaliput voi varata netistä, aikainen varaaminen on usein huomattavasti halvempaa. Auton vuokraaminen Ranskassa on yksinkertaista, mutta liikenneruuhkat saattavat pilata hyvin suunnitellunkin reissun. Kannattaa tarkistaa ennalta ns. mustat lauantait (samedi noir), jolloin ruuhkia on odotettavissa ja matka voi hidastua huomattavasti.Bartholdin suihkulähde LyonissaRanska – yleistietoaValuuttana Ranskassa on ollut käytössä euro vuodesta 1999 lähtien. Koska Ranska on iso ja monipuolinen maa, myös hintatasot saattavat vaihdella. Kuten arvata saattaa, Pariisi voi olla hyvinkin kallis etenkin turistisesongin aikaan. Turisteille tarkoitetut ravintolat saattavat pyytää reilua ylihintaa eikä laatu aina vastaa odotuksia, joten ruokapaikkaa valitessa kannattaa tutkia tarjontaa etukäteen. Yöpyminen keskitason hotellissa maksaa n. €70-€110 yöltä ja hinnat laskevat tai nousevat laadun mukaan. Hostelleja riittää budjettimatkaajille, mutta myös loma-asunnon vuokraaminen Ranskassa on yhä yleisempi vaihtoehto etenkin suuremmille ryhmille.Ruoka ja viini kuuluvat ohjelmaan Ranska matkalla! Rohkeammille sopivat maailmankuulut etanat ja sammakonkoivet, tosin huhuista huolimatta ne eivät ole kovinkaan yleisiä ranskalaisten omissa ruokapöydissä. Jokainen alue tarjoaa tyypillisiä ruokalajeja, kuten ratatouille Provencen alueella tai foie gras Landesissa tai raclette Ranskan alpeilla. Juustot ja viennoiserie-leivonnaiset tulevat varmasti tutuksi matkan aikana. Viinien paratiisina tunnettu Ranska on täynnä erilaisia viinilajikkeita, joita saa myös tavallisista ruokakaupoista.Viime aikojen tapahtumista huolimatta Ranska on yleisesti ottaen turvallinen maa matkustaa. Isommissa kaupungeissa tietysti on alueita, joita on hyvä välttää iltaisin, kuten Pariisin Bois de Boulogne. Taskuvarkaita liikkuu kaupungeissa jonkin verran, joten yleinen valppaus kannattaa. Poliisi on kuitenkin tuttu näky katukuvassa, joten apua saa tarvittaessa nopeastikin.Vaikka ranskalaiset ihmiset usein kuvataankin ylpeinä ja jopa töykeinä, ovat he kuitenkin ystävällisiä etenkin pienemmissä kylissä. Kielimuuri saattaa toisinaan olla ongelma, mutta englannin taso on yleisesti ottaen paranemaan päin. Silloin tällöin saattaa törmätä epäkohteliaaseen palveluun, mutta useimmiten kiireisissä turistiravintoloissa. Pieni matkasanakirja voi kuitenkin olla hyödyllinen ostos matkaa varten.Matkailu Ranskassa sopii kaikenikäisille ja jokaiseen makuun, olipa mielessä sitten elämysmatkailu ruoan ja viinin parissa, aktiiviloma tai rentouttava irtiotto arjesta. Rikas kulttuuri tarjoaa nähtävää ja yllätyksiä myös perheille.Hotel du Louvre Pariisissa. Tämä artikkeli käsittelee valtiota. Ranska voi tarkoittaa myös ranskan kieltä. Ranskan tasavaltaRépublique française lippu vaakuna Manner-Ranska Euroopan unionin jäsenmaat Ranskan merentakaiset alueet Valtiomuoto puolipresidentillinen tasavalta Presidentti Emmanuel Macron Pääministeri François Bayrou Pääkaupunki Pariisi (n. 2,2 miljoonaa as.)48°49′N, 02°29′E Muita kaupunkeja Marseille (n. 850 000 as.) Lyon (n. 500 000 as.) Toulouse (n. 450 000 as.) Lille (n. 225 000 as.) Nizza (n. 345 500 as.) Pinta-ala – yhteensä 643 801 km^2 (koko alue) 551 500 km^2 (France métropolitaine) [1] (sijalla 42) – josta sisävesiä 3 374 km^2 Väkiluku (2021) 67 422 000 (koko alue)[2]65 252 000 (France métropolitaine)[3] (sijalla 21) – väestötiheys 118 as. / km^2 – väestönkasvu 0,25 % [2] (2020) Viralliset kielet ranska (français) Lukutaito 99 Valuutta euro (EUR) BKT (2024) – yhteensä 3 130 mrd. USD [4] (sijalla 5) – per asukas 47 360 USD [4] (sijalla 20) HDI (2018) 0,893 [5] (sijalla 20.) Elinkeinorakenne (BKT:sta) – maatalous 1,7 % [1] – teollisuus 18,6 % [1] – palvelut 79,7 % [1] Aikavyöhyke UTC+1 – kesäaika UTC+2 Itsenäisyys – Rooman valtakunnasta – Verdunin rauha 486 843 Lyhenne FR – ajoneuvot: F – lentokoneet: F Kansainvälinensuuntanumero +33 Tunnuslause Liberté, Égalité, Fraternité (Vapaus, tasa-arvo, veljeys) Kansallislaulu "Marseljeesi" Edeltäjä(t) Ranskan neljäs tasavalta Infobox OKNimi-testi OK Ranskan tasavalta (ransk. République française) eli Ranska (ransk. France, [fʁɑ̃s]) on valtio, joka koostuu Länsi-Euroopassa sijaitsevasta ydinalueesta sekä useista merentakaisista alueista. Merentakaiset alueet mukaan luettuna Ranskan pinta-ala on 643 801 neliökilometriä ja väkiluku on noin 67,5 miljoonaa. Ranskan eurooppalainen ydinalue, jota kutsutaan termillä France métropolitaine, sijaitsee lauhkealla ilmastovyöhykkeellä lukuun ottamatta aivan eteläisintä seutua, jossa vallitsee välimerenilmasto.[1] Manner-Ranskan pinta-ala on 551 500 neliökilometriä, joten se on Euroopan kolmanneksi laajin valtio heti Venäjän ja Ukrainan jälkeen. Nykyisen Ranskan valtion katsotaan syntyneen vuonna 843, kun Kaarle Suuren pojanpojat jakoivat Frankkien valtakunnan keskenään Verdunin sopimuksella. Näin syntyi kolme valtakuntaa, joista läntisin, Länsi-Frankia, kattoi suurin piirtein nykyisen Manner-Ranskan alueen. Länsi-Frankiassa valtaan nousi vuonna 987 Hugo Capet. Hänen jälkeläisiään ovat kaikki Ranskan kuninkaat eli kapetingit, myös suvun sivuhaaroihin kuuluneet Valois't ja Bourbonit[6]. Ranska on Yhdistyneiden kansakuntien jäsen, Euroopan unionin ja Naton perustajajäsen sekä YK:n turvallisuusneuvoston pysyvä jäsen. Se on myös ydinasevalta. Ranskan viidennen tasavallan perustuslaki hyväksyttiin vuonna 1958, mistä lähtien maa on ollut puolittain presidenttivaltainen tasavalta. Ranska on paitsi teollisuusmaa, myös Euroopan tärkein maatalousmaa, ja suuri viinintuottaja.[7][8] Se on myös yksi maailman suosituimmista matkakohteista: vuonna 2007 maassa vieraili yli 80 miljoonaa turistia.[9][10] Ranskan kieli on maan yleisin ja ainoa virallinen kieli. Vähemmistökieliä, kuten bretonia ja baskia, saa opettaa koulussa vapaaehtoisina aineina. Suurin uskonto on kristinusko, mutta Ranska on sekulaari valtio ja maassa asuu paljon uskonnottomia ihmisiä ja ateisteja. Toiseksi suurin uskonto Ranskassa on islam. Ranskan kulttuurimatkakohteista tunnetuimpia ovat Louvren taidemuseo, Eiffel-torni, Pompidou-keskus ja Versailles'n palatsi. Ranskan kuvataide kukoisti etenkin impressionismin aikana, ja 1800- ja 1900-lukujen vaihteessa Pariisista tuli taidemaailman keskus. Ranskalainen Pierre de Coubertinin aloitteesta perustetut nykyaikaiset olympialaiset on järjestetty Ranskassa kuusi kertaa, viimeksi kesäolympiakisat Pariisissa vuonna 2024.[11] Pääartikkeli: Ranskan maantiede Manner-Ranska sijaitsee Länsi-Euroopassa Atlantin valtamereltä Välimerelle ulottuvalla alueella. Sitä rajaavat pohjoisessa Englannin kanaali, lännessä Biskajanlahti, etelässä Pyreneet ja Välimeri sekä idässä Alpit, Juravuoret ja Rein. Naapurivaltioita ovat Belgia, Luxemburg, Saksa, Sveitsi, Italia, Espanja, Andorra ja Monaco. Manner-Ranskaan kuuluu myös Korsikan saari (ransk. la Corse) Välimeressä. Manner-Ranskan pinta-ala on 551 500 neliökilometriä, ja rantaviivaa sillä on 3 427 kilometriä.[1] Ranskan merentakaisista hallintoalueista suurin on Ranskan Guayana (ransk. la Guyane française) Karibianmeren etelärannikolla. Lisäksi hallintoalueisiin kuuluu Uuden-Kaledonian saariryhmä (la Nouvelle-Calédonie), Ranskan Polynesia (ransk. la Polynésie française) ja lukuisia muita pieniä saaria ja atolleja ympäri maailmaa. Merentakaisten alueiden yhteenlaskettu pinta-ala on 91 927 neliökilometriä.[1] Näin ollen valtion kokonaispinta-ala on 643 801 neliökilometriä. Tästä alueesta vesistöä on 3 374 km^2. Rantaviivaa valtiolla on 4 853 kilometriä.[1] Mont Blanc aamuauringossa. Kalliorantoja Bretagnessa. Ranskan korkein kohta, Mont Blanc (4 810 metriä), sijaitsee Alpeilla Ranskan ja Italian rajalla.[12] Mont Blanc on näkökulmasta riippuen Euroopan korkein kohta[13] tai ainakin kuuluu viiden korkeimman joukkoon[14]. Matalin kohta Ranskassa on kaksi metriä meren pinnan alapuolella oleva kohta Rhônejoen suistossa.[12] Suurin osa Manner-Ranskasta on alankoa. Alankoalue ulottuu Belgian ja Saksan rajoilta Bretagneen ja sieltä rannikkoa myöten kaartuen Rhônen suistoalueelle. Rhônen lisäksi Ranskan tärkeimpien jokien, Seinen, Loiren ja Garonnen, suistoalueet sijaitsevat alangolla.[13] Alanko on hyvää viljelysmaata, sillä se on tasaista ja hedelmällistä. Suurin osa siitä onkin otettu viljelykseen.[15] Manner-Ranskan keski- ja eteläosissa sijaitsee Keskiylänkö (ransk. le Massif Central), joka kattaa suunnilleen kuudesosan maan pinta-alasta. Keskiylängön eteläosissa sijaitsee korkea ja kuiva kalkkikivitasanko, mutta luoteessa nuorehkoista ja kuluneista tulivuorista on syntynyt laajoja vuoristoja, ja kaakossa jyhkeät graniittimassiivit muodostavat jyrkän seinämän Rhône- ja Saônejokien laaksoihin. Keskiylängön korkein kohta on 1 885 metriä korkea Puy de Sancy.[15] Keskiylänköä halkovat useat jokisolat. Rhônen laakso erottaa Keskiylängön Alpeista. Alpit hallitsevat Kaakkois-Ranskan maisemaa, ja ne muodostavat luonnollisen Italian vastaisen rajan. Alppien pohjoispuolella on korkeat kalkkikiviset Juravuoret, jotka erottavat Sveitsin ja Ranskan. Juravuoria halkoo Rhône, joka virtaa Genevenjärvestä kohti Lyonia. Muita vuoristoalueita ovat Pyreneet etelässä Espanjan ja Andorran rajalla ja metsäiset Vogeesit Reinin laakson reunalla.[16] Pääartikkeli: Ranskan ilmasto Garonnejoki virtaa huhtikuisen Toulousen halki. Manner-Ranska sijaitsee lauhkealla vyöhykkeellä lukuun ottamatta aivan eteläisintä osaa, jossa vallitsee välimerenilmasto. Vaikka Pohjois- ja Etelä-Ranskassa sademäärä on suunnilleen sama, Pohjois-Ranska sijaitsee länsituulten vyöhykkeellä ja siellä sataa tasaisesti ympäri vuoden. Etelä-Ranskassa lähes kaikki sade saadaan viileään talviaikaan.[17] Esimerkiksi Pohjois-Ranskan Brestissä kylmimmän kuukauden keskimääräinen alin lämpötila on noin neljä astetta ja lämpimimmän keskimääräinen korkein lämpötila noin 21 astetta. Etelä-Ranskan Nizzassa kylmimmän kuukauden keskimääräinen alin lämpötila on noin viisi astetta ja lämpimimmän keskimääräinen korkein noin 27 astetta.[18] Pohjois-Ranska Pariisista pohjoiseen kuuluu lehtimetsävyöhykkeeseen, jossa on atlanttinen ilmasto. Alueella luontainen kasvillisuus on pyökin ja talvitammen muodostamaa sekametsää. Myös europpanmarjakuusi ja muratti luonnehtivat Pohjois-Ranskan luontaista kasvillisuutta. Keski-Ranskassa, kuten Bordeaux'n seudulla, luontainen kasvillisuus on Pohjois-Ranskan tapaan talveksi lehtensä pudottava lehtimetsä, mutta kasvillisuudessa on nähtävillä myös välimerellisiä piirteitä. Välimeren rannikolla kasvillisuus poikkeaa dramaattisesti muusta Ranskasta, ollen tyypillistä ainavihantaa välimerenkasvillisuutta, korkkitammen ja rautatammen muodostamia metsiä ja macchia-pensastoja. Seassa kasvaa kuitenkin myös harvakseltaan kesävihantia, talveksi lehtensä varistavia puita. Korsikalta sen sijaan kesävihannat puut puuttuvat jo kokonaan.lähde? Kumpuilevaa maastoa Keskiylängöllä. Vielä kivikaudella Ranskan alue oli kokonaan metsän peitossa, mutta valtaosa metsistä on kaadettu maanviljelyn tieltä, ja laajoja metsäalueita on enää vuoristoissa ja viljelykelvottomilla alueilla. 1900-luvulla maahan on istutettu havumetsiä, ja nykyisin pinta-alasta on metsää noin neljännes.[19] Ranskassa eläviä suurikokoisia maanisäkkäitä ovat villisika, saksanhirvi, metsäkauris, susi, kettu, karhu, mäyrä, gemssi ja vuorikauris. Merialueilla elää delfiinejä.[20] Ranskassa on tavattu kaikkiaan 565 lintulajia.[21] Niistä erityisen suojelun kohteena ovat ruisrääkkä ja pikkutuulihaukka sekä eräät petolinnut, kuten korppikotkat.[22] Manner-Ranskaan perustettiin 1960- ja 1970-luvuilla kuusi kansallispuistoa: Vanoisen kansallispuisto, Port-Crosin kansallispuisto, Pyreneiden kansallispuisto, Cévennesin kansallispuisto, Ecrinsin kansallispuisto ja Mercantourin kansallispuisto. Lisäksi merentakaisille alueilla on Guadeloupen, Réunionin ja Ranskan Guayanan kansallispuistot.[23] Vuonna 2012 Marseillen läheisyyteen Välimeren rannalle perustettiin Calanquesin kansallispuisto.[24] Albrecht Dürer, keisari Kaarle Suuri, 1512. Pääartikkeli: Ranskan historia Ranskan luolista on löytynyt jäänteitä jo ihmiskunnan alkuaikojen kulttuureista. Pyreneiden molemmin puolin asui kivikaudella noin 30 000 vuotta sitten metsästäjä-keräilijäkansoja, ja noin 4500 eaa. alkoi syntyä kyläasutusta. Alueelle asettui 500-luvulta eaa. kelttiläisiä kansoja, joita roomalaiset kutsuivat gallialaisiksi.[25] Nykyinen Ranska kattaa suurimman osan muinaisesta Galliasta, jonka roomalainen sotapäällikkö Julius Caesar valloitti vuosina 58–52 eaa.[25] Rooman valtakunnan hajottua Ranskan alue kuului frankkien valtakuntaan, jonka hallitsijoina olivat ensin merovingit ja myöhemmin karolingit. Valtakunnan mahtavin hallitsija oli Kaarle Suuri, joka vuonna 800 kruunattiin myös Rooman keisariksi.[26] Ranskan valtion voidaan katsoa syntyneen vuonna 843, kun Kaarle Suuren kolme pojanpojaa jakoivat valtakunnan keskenään Verdunin sopimuksella. Näin syntyneistä valtioista läntisin oli Länsi-Frankia, jonka hallitsijana oli Kaarle Kaljupää. Karolingien jälkeen valtaan nousi vuonna 987 Hugo Capet. Hänen jälkeläisiään ovat kaikki Ranskan myöhäisemmät kuninkaat, kapetingit, myös suvun sivuhaaroihin kuuluneet Valois't ja Bourbonit[6]. Verdunin sopimuksella perustetuista valtakunnista keskimmäinen, Lotharin valtakunta, jäi lyhytikäiseksi ja hajosi pian moniksi ruhtinaskunniksi. Osa niistä, kuten Burgundi, Provence, Franche-Comté, Alsace ja Lorraine, liitettiin myöhemmin Ranskaan.[27] Édouard Detaille, Napoleon, 1806. Francia, 1703 Ludvig XIV:n (1638–1715) aikana Ranska oli Euroopan keskeinen suurvalta.[28] Ranskan vallankumouksen jälkeen Ranskasta tuli vuonna 1792 tasavalta, ja se kesti Napoléon Bonaparten vallankaappaukseen asti. Napoleon julistautui keisariksi. Vallankumoussotien tappion ja Napoleonin karkotuksen jälkeen Ranskasta tuli vuosiksi 1814–1848 kuningaskunta. Vuonna 1830 puhkesi heinäkuun vallankumous, jossa kuningas Kaarle X syrjäytettiin, mutta kuninkuutta ei lakkautettu, vaan uudeksi kuninkaaksi tuli perustuslaillisena monarkkina hänen kaukainen sukulaisensa Ludvig Filip.[29] Ranskan siirtomaavallan perusta luotiin 1600-luvulla. Ranska valtasi ensin alueita Pohjois-Amerikasta, Länsi-Intiasta ja Etelä-Aasiasta. Varsinainen siirtomaakausi alkoi 1800-luvulla, jolloin Ranska perusti uusia siirtomaita Afrikkaan ja Kaakkois-Aasiaan. 1800-luvun lopussa Länsi-Afrikka oli lähes kokonaan sen hallussa.[30] "Euroopan hulluna vuotena" 1848 Ludvig Filip syrjäytettiin helmikuun vallankumouksessa. Ranskasta tuli tasavalta, ja sen presidentiksi valittiin Napoleonin veljenpoika Ludvig Napoleon. Hän kuitenkin julistautui muutaman vuoden päästä keisariksi nimellä Napoleon III. Preussin vastaisen sodan jälkeen 1870 Ranska julistettiin jälleen tasavallaksi.[28] Kenraali Charles De Gaulle toisen maailmansodan aikana. Ensimmäisessä maailmansodassa Ranska taisteli ympärysvaltojen puolella ja kärsi suuria inhimillisiä ja taloudellisia menetyksiä. 1920-luvulla Ranska varustautui Saksaa vastaan tehokkaalla puolustusjärjestelmällä, Maginot-linjalla. Toisessa maailmansodassa Ranska hävisi kuitenkin pian Saksalle ja joutui antautumaan kesäkuussa 1940. Aselepopimuksen mukaan Pohjois- ja Länsi-Ranska jäivät Saksan miehittämiksi. Maan eteläosaa, Vichyn Ranskaa, hallitsi marsalkka Pétainin hallitus, mutta käytännössä se oli Saksan vasallivaltio. Sodan loppuvaiheessa liittoutuneet tekivät Ranskan Normandian maihinnousun ja maa vapautui.[28] Toisen maailmansodan aikana Ranska menetti useita siirtomaitaan, eikä se saanut enää takaisin esimerkiksi Kaakkois-Aasian alueita, vaan ne itsenäistyivät. Afrikassa Ranskan siirtomaat itsenäistyivät 1950- ja 1960-luvulla, viimeisenä Algeria vuonna 1962 verisen sodan päätteeksi.[31] Siirtomaakauden jäljiltä Ranskan hallussa on edelleen alueita, enimmäkseen pieniä saaria, joita ei enää sanota siirtomaiksi, vaan niistä käytetään nimitystä "merentakaiset alueet".[32] Toisen maailmansodan jälkeen Algerian ja Indokiinan sotatoimet aiheuttivat tyytymättömyyttä, ja hallitus toisensa jälkeen kaatui. Vallankaappaus ja sisällissota uhkasivat, kunnes parlamentti kutsui kenraali Charles de Gaullen presidentiksi vuonna 1958.[28] Ranskan nykyisen viidennen tasavallan perustuslaki vahvistettiin vuonna 1958. Siinä presidentin valtaoikeudet nostettiin samalle tasolle parlamentin kanssa, mitä kutsutaan puolipresidentilliseksi järjestelmäksi. Viidennen tasavallan aikana on koettu kaksi cohabitation-jaksoa, vuosien 1986 ja 1997 vaalien jälkeen, jolloin presidentti ja pääministeri olivat eri puolueista. Tällaisessa tilanteessa pääministerin asema on suhteellisen vahva, kun taas presidentti joutuu hakemaan tukea oppositiosta.[33] De Gaulle erosi 1969, kun hänen ehdotuksensa perustuslain muutoksesta oli hävinnyt kansanäänestyksen. Hänen jälkeensä viidennen tasavallan presidentteinä ovat toimineet Georges Pompidou (1969–1974), Valery Giscard d'Estaing (1974–1981), François Mitterrand (1981–1995), Jacques Chirac (1995–2007), Nicolas Sarkozy (2007–2012), François Hollande (2012–2017) ja Emmanuel Macron (2017–).[28] Algerian sota päättyi maan itsenäistymiseen 1962, ja vähitellen useimmat siirtomaat itsenäistyivät, viimeisenä Vanuatu 1980.[34] Talouskasvu toisesta maailmansodasta 1970-luvun öljykriisin vuosiin (Trente Glorieuses) oli ennätyksellisen voimakasta.[35] Kevään 1968 opiskelijamellakat laukaisivat kahden viikon yleislakon, ja pelättiin jopa vallankumousta.[36] Vuosina 2005–2006 maassa koettiin laajoja mellakoita, joihin osallistui ennen kaikkea lähiöiden maahanmuuttajataustaisia nuoria.[31] Marine Le Pen vaalijuhlassa. Äärioikeistolainen kansallismielinen Kansallinen rintama on noussut 40 vuoden aikana marginaalista keskeiseksi puolueeksi. 2000-luvulla sen suosiota ovat nostaneet euroalueen talouskriisi ja työttömyys.[37] Puolueen presidenttiehdokkaat ovat menestyneet 2000-luvulla: Jean-Marie Le Pen pääsi toiselle kierrokselle 2002,[31] ja vuonna 2012 hänen tyttärensä Marine Le Penin ennätyksellisen suuri äänisaalis toi kolmannen sijan. [38] Vuonna 2017 Marine Le Pen pääsi presidentinvaaleissa toiselle kierrokselle.[39] Viidennen tasavallan aikana Ranska on panostanut eurooppalaiseen yhteistyöhön. Se oli yksi EU:n kuudesta perustajajäsenestä, ja presidentti Mitterrand ajoi Maastrichtin sopimuksen hyväksymistä. Ranska hylkäsi kansanäänestyksessä 2005 ehdotuksen Euroopan perustuslaista, jolloin sen ratifiointiprosessi keskeytyi, mutta puheenjohtajakaudellaan Ranska tuki perustuslain korvaavaa Lissabonin sopimusta.[28] François Mitterrand (1916–1996) ja Jacques Chirac (1932–2019) Ranskan viidennen tasavallan historiaa on Charles de Gaullen jälkeen ja ennen Emmanuel Macronia leimannut kaksi vahvaa johtajaa, sosialistien François Mitterrand ja oikeiston Jacques Chirac. Siinä missä Mitterrand pysyi kansalle etäisenä, Chirac oli "kansanmies". Vaikka Chirac oli eliittikoulun kasvatti ja hänen vaimonsa oli vanhaa ranskalaista aatelissukua, hän osasi olla tavallisten ranskalaisten seurassa melkein kun yksi heistä.[40] Sosialistista puoluetta edustanut Mitterrand oli Ranskan presidentti 14 vuoden ajan vuosina 1981–1995 ja mielipidetutkimusten mukaan ranskalaiset pitävät häntä viidennen tasavallan perustajan De Gaullen jälkeen maansa toiseksi suurimpana valtiomiehenä. Häntä voidaan pitää eräänä 1900-luvun lopun merkittävimmistä poliittisista johtohahmoista. Häntä arvostetaan erityisesti Euroopan yhtenäisyyden rakentamisesta ja Ranska-Saksan ystävyyssuhteen lujittamisesta. Kotimaassa hän rakennutti Pariisin merkittäviä monumentteja, kuten Bastiljin ooppera, kansalliskirjasto ja Louvren lasipyramidi. Talouspolitiikka oli vähemmän onnistunutta; suuryritysten kalliiksi tulleita kansallistamisia ja valtiontalouden ongelmiin saattanutta huonoa budjettikuria.[41] Gaullisti ja konservatiivi Jacques Chirac oli Ranskan presidentti vuosina 1995–2007. Hän korosti Ranskan ja YK:n tärkeätä roolia maailmanpolitiikassa. Chirac tuomitsi Yhdysvaltain hyökkäyksen Irakiin vuonna 2003. Chirac oli ensimmäinen Ranskan presidentti, joka tunnusti Ranskan osavastuun juutalaisten vainoista natsimiehityksen aikana. Chiracin mainetta tahrasivat pormestari-ajoiltaan juontavat korruptio-epäilyt ja hänet tuomittiin vuonna 2011 kahdeksi vuodeksi ehdolliseen vankeuteen julkisten varojen kavaltamisesta.[42] Toukokuussa 2007 oikeistolaisen UMP-puolueen Nicolas Sarkozy voitti presidentinvaaleissa sosialistien naisehdokkaan Segolene Royalin selvin numeroin ja tuli valituksi Chiracin seuraajaksi.[43] Sarkozyn presidenttikaudella Eurooppaan tuli taantuma ja myös Ranska joutui taloudellisiin vaikeuksiin. Yksityiselämästä muistetaan Sarkozyn avioero sekä vuonna 2008 solmittu avioliitto italialaistaustaisen mallin Carla Brunin kanssa.[44] Ranska harjoitti Sarkozyn kaudella myös aktiivista voimapolitiikkaa osallistumalla pommituksin Libyan ja Norsunluurannikon sisällissotiin.[45] (Vuoden 2011 sotilasinterventio Libyassa). Sarkozyn seuraajan vaaleihin liittyi runsaasti dramatiikkaa, kun vahvana sosialistiehdokkaana pidetty Dominique Strauss-Kahn joutui luopumaan ehdokkuudesta seksuaalirikossyytteiden takia. Lokakuun 2011 sosialistien esivaalit ja toukokuun 2012 varsinaiset vaalit voitti François Hollande, joka voitti presidentinvaalien toisella kierroksella istuvan presidentin, oikeiston Nicolas Sarkozyn[46].[47] Presidenttinä François Hollande oli ennätysmäisen epäsuosittu, Vuoden 2014 lopussa mielipidetutkimuksissa vain 13% kansasta katsoi hänen onnistuneen presidenttinä ja alle viidennes toivoi hänen pyrkivän jatkokaudelle.[48] Vuoden 2016 lopulla Hollande ilmoitti, ettei pyri toiselle kaudelle.[49] Ranska on joutunut 2010-luvulla useiden radikaali-islamististen terroristi-iskujen kohteeksi, joista tuhoisimmat olivat Pariisin terrori-isku vuonna 2015 ja Nizzan isku vuonna 2016.[50] Vuonna 2017 presidentin virkaan astui Emmanuel Macron.[51] Keskustaliberaali Macron voitti toukokuussa 2017 presidentinvaalien toisella kierroksella oikeistopopulisti Marine Le Penin prosentein 65,5–34,5, ja 39-vuotiaasta Macronista tuli näin Ranskan historian nuorin presidentti.[52] Ranskan parlamenttivaaleissa kesällä 2017 Macronin perustama uusi puolue Tasavalta liikkeessä (La Republique En Marche!) sai suuren vaalivoiton ja parlamenttiin ehdottoman enemmistön. Suurin oppositiopuolue parlamentissa oli oikeistolainen Tasavaltalaiset. Entinen enemmistöpuolue Sosialistinen puolue PS kärsi romahduksen ja murskaavan vaalitappion.[53] Ranskassa on ollut pitkään jatkuneita mielenosoituksia Macronin hallituksen politiikkaa, veronkorotuksia ja elinkustannusten nousua vastaan. Mielenosoittajat ovat tulleet tunnetuiksi heidän käyttämistään keltaisista liiveistä.[54] Joulukuussa 2019 suurlakot pysäyttivät julkisen liikenteen.[55] Vuonna 2024 Ranskasta tuli maailman ensimmäinen maa, joka kirjasi oikeuden aborttiin perustuslakiinsa.[56][57] Emmanuel Macron, Ranskan presidentti vuodesta 2017 Ranskan ihmisoikeusjulistus. Pääartikkeli: Ranskan politiikka Ranska on semipresidentiaalinen tasavalta. Ranskan nykyinen, viidennen tasavallan perustuslaki hyväksyttiin kansanäänestyksellä vuonna 1958. Perustuslaki vahvisti presidentin ja ministereiden valta-asemaa parlamenttiin nähden. Presidentti valitaan suoralla vaalilla viisivuotiskaudeksi. Hän vahvistaa lait, nimittää pääministerin, johtaa hallitusta ja asevoimia sekä allekirjoittaa kansainväliset sopimukset. Vuodesta 1962 presidentti on valittu suoraan kaksivaiheisella vaalilla.[28][58] Ranskan parlamentissa on kaksi kamaria: kansalliskokous (Assemblée Nationale) ja senaatti (Sénat). Kansalliskokouksen 577 edustajaa valitaan kaksivaiheisella kierrosvaalitavalla viisivuotiskaudeksi. Kaksivaiheisessa vaalissa ehdokas valitaan suoraan, jos hän saa yli puolet vaalipiirin äänistä; muutoin järjestetään toinen kierros yli 12,5 prosenttia äänistä saaneiden kesken. Senaattoreja on 346, ja heidät valitaan epäsuoralla vaalilla kuudeksi vuodeksi

kerrallaan. Valitsijamiehinä on noin 145 000 paikallishallinnon edustajaa (grands électeurs). Järjestelmä suosii maaseutua, ja konservatiiveilla olikin enemmistö senaatissa viidennen tasavallan alusta aina syksyyn 2011.[59]. Senaatin vaaleja järjestetään joka kolmas vuosi, mutta kaikkia senaattoreita ei vaihdeta yhtaikaa.[1] Parlamentin molemmilla kamareilla on lähes samanlainen lainsäädäntövalta, mutta jos kansalliskokous ja senaatti ovat loppuun asti erimielisiä, hallitus voi antaa asian kansalliskokouksen päätettäväksi. Hallitus voi vaikuttaa huomattavasti parlamentin käsittelyyn tuleviin lakeihin. Presidentin nimittämän pääministerin on nautittava alahuoneen luottamusta, joten hän tulee yleensä suurimmasta puolueesta.[60] Ranskan puoluekenttä on vakiintumaton, mutta se jakaantui pitkään melko tasan oikeistoon ja sosialistisen puolueen (PS) ympärille muodostettuun vasemmistoon. Oikeistossa vallitseva ideologia on ollut gaullismi, jota edusti Chiracia vuonna 2002 tukemaan perustettu Union pour un Mouvement Populaire (UMP). Kymmenenkin miljoonaa äänestäjää voi vaihtaa kantaansa vasemmiston ja oikeiston välillä sen mukaan, kuinka karismaattisia johtajia ja toimiva ohjelma niillä on.[61] Konservatiivinen UMP-puolue vaihtoi uudeksi nimekseen toukokuussa 2015 entisen presidentin Nicolas Sarkozyn aloitteesta Les Republicains [62] eli Tasavaltalaiset. Äärioikeistolainen puolue Kansallinen rintama (Front national FN) muutti kesäkuussa 2018 nimekseen Kansallinen liittouma (Rassemblement national RN).[63] Toukokuussa 2017 Ranskan uudeksi presidentiksi valitun Emmanuel Macronin puolue Tasavalta liikkeessä (La République En Marche!) sai yhdessä tukipuolueensa Demokraattisen liikkeen kanssa ehdottoman enemmistön eli 350 paikkaa maan 577-paikkaiseen parlamentin eli kansalliskokouksen alahuoneeseen kesäkuun 2017 vaaleissa. Oikeiston Tasavaltalaiset sai yhdessä vaaliliittonsa kanssa 137 paikkaa. Jean-Luc Melenchonn johtama laitavasemmiston Alistumaton Ranska sai 17 paikkaa ja yhdessä kommunistien kanssa 27 paikkaa. Äärioikeiston Kansallinen rintama FN sai 8 paikkaa ja sen johtaja Marine Le Pen nousi myös itse parlamenttiin. Ryhmä muut sai 11 paikkaa. Vaalien suurin häviäjä oli aikaisempi valtapuolue Sosialistit PS, joka sai 29 paikkaa ja liittolaisineen 44 paikkaa. Sosialistit hävisivät yli 250 paikkaa. Vaalien suurin poliittinen mullistus olikin presidentti Macronin perustaman uuden poliittisen ryhmittymän voimakas nousu valtaan sekä sosialistisen puolueen romahdus. Äänestysvilkkaus parlamenttivaaleissa oli alle 44%.[64] Ydinkäyttöinen lentotukialus FS Charles de Gaulle. Ranska on uudistanut asevoimiaan voimakkaasti vuodesta 2008 alkaen ja alkanut 40 vuoden tauon jälkeen osallistua aktiivisesti Naton sotilaalliseen toimintaan. Sarkozyn aikana Ranska lähentyi Natoa ja toimi aktiivisesti Afganistanin ISAF-operaatiossa ja Iranin ydinasekysymyksessä. Se oli keskeinen tekijä Libyaan iskeneessä kansainvälisessä yhteisössä keväällä 2011.[28] Ydinpelote on edelleen tärkeä osa maan puolustusstrategiaa.[28] Ranskalla on ydinkäyttöinen lentotukialus FS Charles de Gaulle.[65] Asevoimat jakautuu neljään puolustushaaraan: maavoimiin, merivoimiin, ilmavoimiin ja puolustusministeriön alaisiin poliisijoukkoihin eli santarmeihin (la Gendarmerie nationale).[1] Armeija koostuu nykyään ainoastaan palkkasotilaista, sillä yleinen asevelvollisuus lyhennettiin yhden kutsuntapäivän mittaiseksi vuonna 2001. Kokonaisvahvuus on noin 350 000 henkeä.[28] Pääartikkelit: Ranskan aluehallinto, Ranskan departementit, Ranskan arrondissementit, Ranskan kantonit ja Ranskan kunnat Ylimmän tason hallintoalueita (ransk. région) on Ranskassa yhteensä 18. Manner-Ranska jakaantuu 12 alueeseen. Lisäksi Korsikan aluehallinto rinnastetaan usein alueeksi. Merentakaisia alueita on viisi.[66] Alueet jakautuvat 101 numeroituun departementtiin (département), joista 95 sijaitsee Manner-Ranskassa.[67] Departementtien numeroita käytetään postinumeroissa ja autojen rekisterikilvissä. Departementit koostuvat arrondissementeista (arrondissement), jotka jakautuvat kantoneiksi (cantons) ja kantonit edelleen kunniksi (communes).[68] Ussonin kylä Auvergnessa. Loire-joki Montsoreaussa Loiren laaksossa Laventeliviljelmä Provencessa. Asutusta Korsikan karun luonnon keskellä. Manner-Ranska ja Korsika Alue Pääkaupunki Departementit Auvergne-Rhône-Alpes Lyon Ain, Allier, Ardèche, Cantal, Drôme, Haute-Loire, Haute-Savoie, Isère, Loire, Puy-de-Dôme, Rhône, Savoie Bretagne Rennes Côtes-d'Armor, Finistère, Ille-et-Vilaine, Morbihan Burgundi-Franche-Comté Dijon Côte-d'Or, Doubs, Haute-Saône, Jura, Nièvre, Saône-et-Loire, Territoire de Belfort, Yonne Centre-Val de Loire Orléans Cher, Eure-et-Loir, Indre, Indre-et-Loire, Loiret, Loir-et-Cher Grand Est Strasbourg Ardennes, Aube, Bas-Rhin, Haute-Marne, Haut-Rhin, Marne, Meurthe-et-Moselle, Meuse, Moselle, Vosges Hauts-de-France Lille Aisne, Nord, Oise, Pas-de-Calais, Somme Île-de-France Pariisi Essonne, Hauts-de-Seine, Pariisi, Seine-et-Marne, Seine-Saint-Denis, Val-de-Marne, Val-d'Oise, Yvelines Korsika Ajaccio Corse-du-Sud, Haute-Corse Normandia Caen, Rouen Calvados, Eure, Manche, Orne, Seine-Maritime Oksitania Toulouse Ariège, Aveyron, Aude, Gard, Gers, Haute-Garonne, Hautes-Pyrénées, Hérault, Lot,Lozère, Pyrénées-Orientales, Tarn, Tarn-et-Garonne Pays de la Loire Nantes Loire-Atlantique, Maine-et-Loire, Mayenne, Sarthe, Vendée Provence-Alpit-Riviera Marseille Alpes-de-Haute-Provence, Alpes-Maritimes, Bouches-du-Rhône, Hautes-Alpes, Var, Vaucluse Uusi-Akvitania Bordeaux Charente, Charente-Maritime, Corrèze, Creuse, Deux-Sèvres, Dordogne, Haute-Vienne, Gironde, Landes, Lot-et-Garonne, Pyrénées-Atlantiques, Vienne Merentakaiset alueet Ranskan Guayana Cayenne Ranskan Guayana Guadeloupe Basse-Terre Guadeloupe Martinique Fort-de-France Martinique Mayotte Mamoudzou Mayotte Réunion Saint-Denis Réunion Katso myös: Luettelo Ranskan kaupungeista Ranskan pääkaupunki Pariisi. Nizza. Kaupunkien asukasluvuksi on ilmoitettu sekä kantakaupungin väestömäärä että koko kaupunkialueen asukasluku (2012).[69] Kaupunki Asukasluku (kaupunki) Asukasluku (kaupunkialue) Pariisi &&&&&&&&02240621.&&&&002 240 621 &&&&&&&&012341418.&&&&0012 341 418 Marseille &&&&&&&&0852516.&&&&00852 516 &&&&&&&&01727070.&&&&001 727 070 Lyon &&&&&&&&0496343.&&&&00496 343 &&&&&&&&02214068.&&&&002 214 068 Toulouse &&&&&&&&0453317.&&&&00453 317 &&&&&&&&01270760.&&&&001 270 760 Nizza &&&&&&&&0343629.&&&&00343 629 &&&&&&&&01004914.&&&&001 004 914 Nantes &&&&&&&&0291604.&&&&00291 604 &&&&&&&&0897713.&&&&00897 713 Strasbourg &&&&&&&&0274394.&&&&00274 394 &&&&&&&&0768868.&&&&00768 868 Montpellier &&&&&&&&0268456.&&&&00268 456 &&&&&&&&0569956.&&&&00569 956 Bordeaux &&&&&&&&0241287.&&&&00241 287 &&&&&&&&01158431.&&&&001 158 431 Lille &&&&&&&&0228652.&&&&00228 652 &&&&&&&&01166452.&&&&001 166 452 Rennes &&&&&&&&0209860.&&&&00209 860 &&&&&&&&0690467.&&&&00690 467 Pääartikkeli: Ranskan merentakaiset alueet Ranskan alueet maailmalla. Siirtomaa-ajan jäljiltä Ranskan kuuluu myös Euroopan ulkopuolisia alueita, joissa asuu 2,5 miljoonaa asukasta.[70] Merentakaisista alueista Guadeloupe, Martinique, Ranskan Guayana, Réunion ja Mayotte ovat departementteja, ja ne kuuluvat Euroopan unioniin ja käyttävät valuuttanaan euroa. Ranskan Tyynenmeren territorioiden valuutta on Ranskan Tyynenmeren frangi (CFP).[71] Nimi Lyhenne Suomeksi Alueet Départements d’outre-mer DOM Merentakaiset departementit Guadeloupe Martinique Ranskan Guayana Réunion Mayotte Collectivités territoriales COM Alueelliset yhteisöt Saint Barthélemy Saint-Martin (ranskalainen osa) Saint-Pierre ja Miquelon Wallis ja Futuna Pays d’outre-mer POM Merentakaiset maat Ranskan Polynesia Collectivité sui generis – – Uusi-Kaledonia Territoires d’outre-mer TOM Merentakaiset territoriot Ranskan eteläiset ja antarktiset alueet Ranskan vaatimus Antarktiksella Îles Éparses de l’Océan Indien (Intian valtameren erillissaaret) – Viisi saarta Intian valtameressä, joissa ei ole pysyvää asutusta ja joita hallinnoidaan Réunionilta Bassas da India Europa Juan de Nova Gloriososaaret Tromelin Pääartikkeli: Ranskan talous Ranskan markkinahintainen bruttokansantuote on noin 3,1 biljoonaa Yhdysvaltain dollaria vuonna 2024, ostovoimakorjattuna luku on noin 4,0 biljoonaa dollaria.[4] Markkinahinnoin Ranskan kansantalous on maailman viidenneksi suurin, ostovoimapariteettien mukainen sijoitus on pari pykälää alempi. Ranskan ja Britannian bruttokansantuotteet ovat varsin samankokoisia, joten se kummalla on virallisesti isompi, vaihtelee tilastolähteen ja tilastovuoden mukaan. Pienehkökin muutos punnan arvossa suhteessa euroon riittää keikauttamaan maiden sijoitukset virallisissa tilastoissa. Noin 1,7 prosenttia Ranskan bruttokansantuotteesta muodostuu maataloudesta, 18,5 prosenttia teollisuudesta ja loput lähes kahdeksankymmentä prosenttia palveluista. Ranska kuuluu maailman johtavien teollisuusmaiden G8-ryhmään ja Maailman kauppajärjestöön. Sen valuutta on euro, joka korvasi aiemman valuutan ranskan frangin.[1] Ranskan tärkein maataloustuote on viini. Teollisuuden tärkeimpiä tuotteita ovat lentokoneet, autot, koneet, kemikaalit ja elektroniikka,[1] kuten ”Ranskan piilaakson” eli Grenoblen seudun tuottamat mikropiirit.[72] Vaikka määrätietoista yksityistämistä on harjoitettu 1990-luvun puolivälistä alkaen, valtio säätelee edelleen suurta osaa taloudellisesta toiminnasta ja omistaa osuuksia monista yrityksistä esimerkiksi pankki-, energia-, kuljetus- ja tietoliikennealoilla.[28] Vuoden 2008 lopulla kärjistynyt finanssikriisi ja vuonna 2009 alkanut taantuma nosti Ranskan työttömyyden vuosina 2010 ja 2011 yli yhdeksään prosenttiin.[1] Vuonna 2010 Ranska ilmoitti käyttävänsä noin 26 miljardia euroa jaettavaksi elvytysrahana konkurssin partaalle joutuneille yhtiöille.[73] Viininviljelyä samppanjaa varten Champagnen maakunnassa. Ranska on Euroopan tärkein maataloustuottaja. Maataloudella ei ole enää entisenlaista merkitystä kansantaloudelle, mutta se muodostaa yhä suurimman osan viennistä. Ranskasta viedään esimerkiksi erilaisia viinejä ja juustoja. Euroopan maatalouden huomattava ylituotanto on laskenut kannattavuutta myös Ranskassa, etenkin viininvalmistuksessa.[74][75] Vehnää, ohraa, kauraa ja ruista viljellään suuria määriä pääasiassa Pariisin altaassa ja maan pohjoisosissa. Maissia viljellään eniten maan eteläisissä osissa, mutta vähitellen myös pohjoisempana. Juureksia, kuten punajuurta, perunaa ja sokerijuurikasta kasvatetaan viileämmillä alueilla maan pohjoisimmissa osissa.[74] Hedelmiä kasvatetaan paljon maan eri puolilla: Normandia ja Bretagne ovat tunnettuja omenoistaan ja Akvitania luumuistaan. Lämpimässä Rhônen laaksossa tuotetaan aprikooseja, persikoita, vadelmia ja kastanjoita.[76][77] Viiniä viljellään lähes koko maassa, ja viinien kokonaistuotannossa Ranska on heti Italian jälkeen toisella sijalla. Ranskassa valmistettiin ajanjaksolla 2008–2019 vuosittain noin 45 miljoonaa hehtolitraa viiniä.[75][78] Languedocissa tuotetaan suurin määrä viinejä vuodessa, mutta laatuviinejä tuotetaan eniten Bordeaux’ssa.[74] Tunnettuja viinialueita ovat myös Loire, Alsace ja Champagne. Ainoastaan Champagnessa valmistettua kuohuviiniä saa nimittää samppanjaksi.[79] Karjataloudessa nauta on tärkein tuotantoeläin. Luoteis-Ranskassa tuotetaan eniten maitotuotteita, kun taas Keskiylängöllä kasvatetaan enemmän lihakarjaa.[74] Myös sikoja, lampaita ja vuohia kasvatetaan. Vuohen- ja lampaanmaidosta valmistetaan hienoimpia ranskalaisia juustoja, esimerkiksi Roquefort tehdään lampaanmaidosta.[80] Palvelusektori on kasvanut nopeasti, ja useimmat uudet työpaikat ovat viime vuosina syntyneet sinne.[28] Ranskassa käy vuosittain yli 75 miljoonaa matkailijaa, ja se on maailman suosituin matkailumaa. Pelkästään Eiffel-tornissa käy vuosittain 5,6 miljoonaa matkailijaa. Maassa on yleisölle avoinna 3 900 museota ja 1 500 linnaa.[81] Suosituimpia vierailukohteita ovat Bretagne, Dordogne ja Ranskan Riviera sekä muu Provence, ja monet matkailijat käyvät myös Pariisissa.[82] Pääartikkeli: Energia Ranskassa Ensimmäinen valmistunut Airbus A380 -matkustajalentokone Pariisin ilmailunäyttelyssä. Manner-Ranskassa on vain vähän arvokkaita mineraaliesiintymiä. Rautamalmia louhittiin aikoinaan paljon, mutta sittemmin esiintymät ovat ehtyneet. Alumiinimalmia, bauksiittia, louhittiin ensimmäistä kertaa Les Baux’n pikkukylässä, jonka nimestä sana ’bauksiitti’ on johdettu.[74] Keskiylängöltä on kaivettu ydinvoimaloiden energialähteeksi uraanimalmia, mutta esiintymät ovat pieniä ja ehtymässä. Ne eivät riitä enää ydinvoimaloille, jotka tuottavat yli puolet Manner-Ranskan tarvitsemasta sähköstä. Laajoja jokivesistöjä on hyödynnetty vesivoimaloita rakentamalla. Fossiilisilla polttoaineilla tuotetaan enää noin puolet koko energiasta ja kymmenisen prosenttia sähköntuotantokapasiteetista, ja ydinvoiman ja vesivoiman kasvanut tuotanto on supistanut tuontienergian määrää.[83][1][84] Teollisuus on keskittynyt Pariisin ympäristöön ja Toulouseen, jonne on syntynyt paljon lentokone- ja avaruusteknologiaa. Toulousen ympäristössä toimiva avaruus- ja lentokoneteknologian keskus Aerospace Valley työllistää 120 000 henkeä teollisuudessa ja 8500 tutkimuksessa.[85] Toulousessa toimiva Airbus on Euroopan suurin lentokonetehdas.[86] Ranskassa on myös paljon petrokemian teollisuutta, ja terästuotanto on suurimpia teollisen toiminnan aloja.[74] Tunnetuimpia ranskalaisvalmisteisia automerkkejä ovat Renault, Peugeot ja Citroën. Michelin on tunnettu autonrenkaista.[87][88] Ranskassa on 29 640 kilometriä rautateitä ja 951 200 kilometriä maanteitä. Nopeimpia junia kutsutaan nimellä TGV (Train à Grande Vitesse), ja ne saavuttavat 320 kilometrin tuntinopeuden.[89] Suurten kaupunkien välillä on nopea ja tehokas junaverkko, mutta pienille paikkakunnille julkiset liikenneyhteydet ovat heikot.[90] Maan moottoritieverkosto on kattava, tosin suuri osa niistä on maksullisia. Ranskassa on 475 lentokenttää. Neljällätoista niistä on yli kolme kilometriä pitkä kiitotie. Maan kansallinen lentoyhtiö on Air France. Maan vilkkain ja vuonna 2016 myös Euroopan toiseksi vilkkain lentokenttä on Pariisin Charles de Gaullen kansainvälinen lentoasema,[91] jolta on yhteyksiä lähes joka puolelle maailmaa lukuisilla eri lentoyhtiöillä. Muita merkittäviä lentokenttiä ovat Pariisin Orlyn lentoasema, Nizzan Côte d’Azurin kansainvälinen lentoasema, Lyonin Saint-Exupéryn kansainvälinen lentoasema ja Toulouse-Blagnacin lentoasema. Satamakaupunkeja ovat Calais, Dunkerque, Le Havre, Marseille, Nantes, Pariisi ja Rouen.[1] Lyon Vuonna 2021 Ranskan väkiluvuksi tilastoitiin 67 400 000, ja eurooppalaisessa Ranskassa asui 65 300 000 ihmistä.[2][3] Ranskan väestömäärä kasvoi 24 % vuosina 1975–2020. Pidemmällä ajanjaksolla Ranskan väestönkasvu on ollut monia muita Euroopan maita hitaampaa, sen väkiluku kaksinkertaistui 1820-luvulta 2020-luvulle, eli kahdessasadassa vuodessa.[92] Vuonna 2021 väestötiheys oli 120 asukasta / km^2.[93] Väestön ikääntyminen heikentää huoltosuhdetta.[94] Vuonna 2021 noin kymmenen prosenttia ranskalaisista oli maahanmuuttajia (syntynyt Ranskan ulkopuolella). Luku on Euroopan keskitasoa.[95] Ranskassa puhutaan pääasiassa ranskaa, joka on perustuslain 2 §:n mukaan maan ainoa virallinen kieli.[96] Ranskaa puhutaan myös Sveitsissä, Belgiassa, Monacossa ja Kanadan Quebecissa. Toisena kielenä sitä puhutaan erityisesti Ranskan entisissä siirtomaavaltioissa Afrikassa.[97] Ranskaa puhuu äidinkielenään arviolta 110 miljoonaa ihmistä[98] ja 190 miljoonaa toisena kielenä.[99] Ranskaa käytettiin 1600-luvulta 1900-luvulle diplomatian ja muun kansainvälisen toiminnan kielenä, ja se oli myös korkeakoulutetun eurooppalaisväestön työkieli, kunnes englanti syrjäytti ranskan kansainvälisenä yleiskielenä.[100][101][102] Perinteisiä Ranskan vähemmistökieliä ovat Bretagnen kelttiläinen bretoni, Dunkerquen suunnalla puhutut flaamilaismurteet, itärajan maakuntien elsassi, Perpignanin seudun katalaani ja Biarritzin ympäristön baski. Myös Korsikalla puhutaan omaa korsikan kieltä, joka muistuttaa enemmän italiaa kuin ranskaa. Vähemmistökieliin on suhtauduttu kielteisesti vuosisatoja. Nykyään niitä saa kuitenkin opettaa koulussa vapaaehtoisina aineina.[96] Viime aikoina maahanmuuttajien äidinkieliä ovat esimerkiksi turkki, arabia ja berberikielet.[103] Chartresin katedraali. Ranskassa valtio ja uskonto on erotettu tiukasti toisistaan laïcité-periaatteen ei tunnustuksettomuuden mukaisesti, eikä eri uskontokuntiin kuuluvia tilastoida virallisesti. Suurin uskonto on katolisuus, jonka tunnustajaksi itsensä ilmoittaa 51 prosenttia ranskalaisista. Noin kymmenen prosenttia käy säännöllisesti kirkossa. Itseään katolilaisina pitävien määrä on vähentynyt nopeasti 1990-luvun alun 80 prosentista. Ateistina itseään pitää nykyisin 31 prosenttia ranskalaisista.[104] Ranskassa on suuri muslimivähemmistö, koska suuri osa Pohjois-Afrikasta oli Ranskan siirtomaita 1950-luvulle asti. Vuonna 2021 muslimeja oli 5 % väestöstä. Juutalaisia Ranskassa on noin 600 000.[105][93] Koulunkäynti on maksutonta kaksivuotiaasta alkaen, ja oppivelvollisuus on voimassa 6–16-vuotiaille. Julkinen koulutusjärjestelmä on keskusjohtoinen, ja useimpia yksityiskouluja ylläpitää katolinen kirkko. Korkeakoulutuksella on pitkät perinteet, sillä Pariisin yliopisto on perustettu 1150. Nykyisin maassa toimii 91 julkista yliopistoa ja 175 ammatillista oppilaitosta.[28] Vuonna 2004 tehdyssä terveysselvityksessä Ranskaa verrattiin 27 eurooppalaisen korkean elintason maan keskiarvoihin. Ranskalaisten naisten elinajanodote oli vertailuryhmän korkein 84 vuotta, kun taas miesten elinajanodote oli keskitasoa 76 vuotta. Ylipaino ja tupakointi olivat harvinaisempia kuin vertailuryhmässä, mutta alkoholin kulutus suurempaa.[106] WHO:n vuonna 2004 tekemän selvityksen mukaan Ranskassa käytetään maailman kuudenneksi eniten alkoholia, puhtaaksi alkoholiksi muunnettuna noin 13,5 litraa aikuista kohti.[107] Vuoden 2024 raportin mukaan kulutus oli laskenut 11.3 litraan, mutta oli edelleen Euroopan keskitason (9.4 litraa aikuista kohti) yläpuolella.[108] Vuonna 2007 arvioitiin, että HIV:n kantajia oli noin 0,4 prosenttia aikuisväestöstä, kaikkiaan noin 140 000 henkeä. Aidsiin arvioitiin kuolleen noin 1 600 aikuista ja lasta.[109] Molière. Pääartikkeli: Ranskan kulttuuri Varhaisin ranskankielinen kirjallisuus 1000-luvun alussa oli eeppistä runoutta, kuten Rolandin laulu. Tavallisen kansan parissa eli vertauskuvallisten eläintarinoiden, faabelien perinne. Keskiajan runoilijoista merkittävin oli pahamaineinen François Villon, ja proosakirjailijoista Geoffroi de Villehardouin, jonka Konstantinopolin valloituksen kuvaus La Conquête de Constantinople on ensimmäinen alun perin muinaisranskaksi kirjoitettu proosamuotoinen teksti.[110][111][112] Renessanssiajan kirjailijoita olivat humoristi François Rabelais, esseisti Michel de Montaigne ja runoilija Pierre de Ronsard.[113] 1600-luvun klassismin aikana elivät Ranskan kirjallisuushistorian merkittävimmät näytelmäkirjailijat Pierre Corneille, Jean Racine ja Molière.[114] Valistusajan kirjailijoita olivat filosofit Voltaire, Montesquieu, ensyklopedisti Denis Diderot ja kasvatukseen liittyvistä teorioista tunnettu Jean Jacques Rousseau.[115] 1800-luvun kirjailijoita ovat romantiikkaa edustavat Victor Hugo ja George Sand, runoilijat Charles Baudelaire, Arthur Rimbaud ja Paul Verlaine, realistit Stendhal, Gustave Flaubert, Honoré de Balzac, Émile Zola ja Guy de Maupassant sekä historiallisten romaanien kirjoittaja Alexandre Dumas vanhempi.[116] 1900-luvun romaanikirjailijoita ovat surrealismin johtohahmo André Breton, vuosisadan merkittävin ranskalaiskirjailija Marcel Proust, eksistentialistit Jean-Paul Sartre ja Albert Camus sekä naisten oikeuksiin huomiota kiinnittänyt Simone de Beauvoir. Merkittäviä runoilijoita ovat Paul Valéry ja Guillaume Apollinaire, näytelmäkirjailijoista taas Edmond Rostand ja Jean Genet. 1950-luvun jälkeen Ranskassa on ollut vallalla niin sanottu uusi romaani eli antiromaani, jonka tekijöitä ovat Nathalie Sarraute, Michel Butor ja Alain Robbe-Grillet.[117] Ranskan akatemia on maailman kuuluisin akatemia ja monien muiden akatemioiden esikuva.[118] Sen perusti 1600-luvulla kardinaali Richelieu.[96] Ranskassa on syntynyt 49 Nobel-palkittua henkilöä. Heistä 7 on saanut fysiikan, 9 kemian, kaksi taloustieteen ja 12 lääketieteen ja fysiologian palkinnon.[119] Ranskan tieteen ja filosofian kenties maineikkain hahmo on René Descartes. Luonnontieteilijöistä Louis Pasteur on antanut nimensä maidon pastöroinnille ja luonut perustan nykyaikaiselle lääketieteelle, ja Antoine Lavoisier on nykyaikaisen kemian isä.[120] Vuonna 2009 Ranska investoi tutkimukseen ja kehitykseen 2,02 prosenttia bruttokansantuotteestaan,[121] mikä oli hiukan yli EU:n keskiarvon.[122] Taidemusiikissa Ranskan merkitys on ollut perinteisesti suuri. Barokin ajan ranskalaissäveltäjistä tunnetuimpiin kuuluvat Jean-Baptiste Lully ja François Couperin.[123] Romantiikkaa edustanut Hector Berlioz kehitti erityisesti orkestraatiota,[124] ja pianisti-säveltäjä Camille Saint-Saëns sai mainetta erityisesti Urkusinfoniallaan ja konsertoillaan.[125] Georges Bizet puolestaan sävelsi 1800-luvun suosituimpiin oopperoihin lukeutuvan Carmenin.[126] Taidemusiikin sävelkieltä ryhtyi 1800-luvun loppupuolella uudistamaan omaperäinen Claude Debussy,[127] ja hänen jalanjäljissään seurasi Maurice Ravel, jonka suosituimpia teoksia ovat baletit Daphnis et Chloe ja Bolero.[128] 1800- ja 1900-lukujen vaihteessa vaikutti eksentrisenä hahmona tunnettu pianosäveltäjä Erik Satie.[129] Toisen maailmansodan jälkeen urkuri Maurice Duruflé saavutti suosiota sielunmessullaan.[130] Ranskalaisen musiikin tunnetuimmat modernistit ovat perkussiivisestä tyylistään tunnettu varhainen avantgardisti Edgar Varèse, uskonnollista mystiikkaa teoksiinsa sisällyttänyt Olivier Messiaen sekä hänen oppilaansa, kapellimestarinakin ansioitunut Pierre Boulez.[131][132] Seinämaalaus Lascaux’n luolassa. Pääartikkeli: Ranskan taide Ranskalaisesta Lascaux’n luolasta on löydetty esihistoriallisia luolamaalauksia, jotka ovat yli viisitoistatuhatta vuotta vanhoja.[133] Yli tuhat vuotta vanhaa taidetta on säilynyt Kaarle Suuren ajan käsin kirjoitetuissa, runsaasti kuvitetuissa kirjoissa.[134] 1600-luvun klassisia kuvataiteilijoita olivat Nicolas Poussin ja Claude Lorrain.[135] 1700-luvulla kehittyi rokokoo, jonka tunnetuimpia taidemaalareita olivat Antoine Watteau, François Boucher ja Jean-Honoré Fragonard.[136] 1800-luvun lopulla Jacques-Louis David oli uusklassismin merkittävin taiteilija.[137] Toulouse-Lautrecin juliste, 1895. Romantiikan ajan merkittäviä kuvataiteilijoita olivat Théodore Géricault ja Eugène Delacroix.[138] Heidän jälkeensä taide kehittyi realistisemmaksi muun muassa Barbizonin koulukunnan vaikutuksesta.[139] Realismin kärkihahmoja olivat Gustave Courbet ja Honoré Daumier.[140] Impressionismin kehittäjät olivat enimmäkseen ranskalaisia, kuten Claude Monet, Edgar Degas, Pierre-Auguste Renoir ja Camille Pissarro.[141] 1800- ja 1900-lukujen vaihteessa Ranskasta oli tullut taiteen keskus, ja sinne muuttivat monet taiteilijat, kuten espanjalainen Pablo Picasso. Samaan aikaan Pariisissa maalasivat myös Toulouse-Lautrec, Paul Gauguin ja Paul Cézanne.[142] Pariisin avantgardepiireissä syntyi myös 1900-luvun alussa kubismi.[143] Pariisin Louvre on maailman suurimpia ja tunnetuimpia taidemuseoita, ja siellä on runsaasti sekä ranskalaista että ulkomaista taidetta Leonardo da Vincin Mona Lisasta Milon Venukseen.[144] Maailman ensimmäinen julkinen elokuvaesitys pidettiin 28. joulukuuta 1895 Pariisin Grand Caféssa, jossa Antoine Lumière esitti poikiensa August ja Louis Lumièren elokuvia. Lumièren esittämistä elokuvista tunnetuin oli Juna saapuu asemalle. Elokuvan historian katsotaan alkaneen Lumièren veljesten esityksistä, vaikka muutkin olivat kehittäneet vastaavia tekniikoita.[145] Lumièren esitystä oli katsomassa myös Georges Méliès.[145] Hän oli taikateatterin johtaja ja tuli pian tunnetuksi erikoistehosteita käyttävistä elokuvistaan, kuten Matka kuuhun (1902). Lähes 14 minuutin pituinen elokuva oli liian pitkä oman aikansa mittapuulla, mutta siitä tuli silti kansainvälinen menestys. Méliès ohjasi arviolta viisisataa elokuvaa.[146] Lumièren veljesten ja Mélièsin vaikutus elokuvahistoriaan on ollut suuri. Mélièsiä pidetään usein näytelmäelokuvan isänä,[146] kun taas Lumièren veljeksien katsotaan luoneen dokumenttielokuvan. Tosin Louis Lumièren ohjaama Puutarhuri on tiettävästi maailman ensimmäinen komediaelokuva.[147] Ehkä maineikkain ranskalainen ohjaaja on elokuvan suuri humanisti Jean Renoir. Lisäksi Robert Bresson on vaikuttanut minimalistisella tyylillään monien eurooppalaisten ja amerikkalaisten ohjaajien töihin.[148] Ranskassa Bresson vaikutti erityisesti uuden aallon ohjaajiin.[149] Uusi aalto toi 1960-luvulla maailman tietoisuuteen sellaiset ohjaajat kuin Jean-Luc Godard, François Truffaut, Claude Chabrol ja Éric Rohmer.[150] Ranskan elokuva-arkisto on alansa maineikkaimpia taidelaitoksia. Sen pitkäaikainen johtaja oli Henri Langlois.[151] 1940-luvulta asti järjestetty Cannesin elokuvajuhla on maailman kuuluisin elokuvajuhla ja maailman suurimpia mediatapahtumia.[152] Ranskassa ilmestyy päivittäin lähes sata sanomalehteä.[153] Useimmat ovat yksityisomistuksessa eivätkä ole sidoksissa poliittisiin puolueisiin. Sanomalehdistä arvostetuin on Le Monde, mutta suurin levikki on Rennesissä ilmestyvällä Ouest-France-lehdellä. Julkisrahoitteinen radiokanava France 1 lähettää ranskankielistä ohjelmaa sekä Manner-Ranskassa että merentakaisilla alueilla. Maailmanlaajuinen ranskankielinen televisiokanava on TV5 Monde, jota rahoittavat Ranskan lisäksi Belgia, Sveitsi ja Kanada. Ranskan suurin televisiokanava TF1 on yksityisessä omistuksessa.[153] Suurimmat kansalliset päivälehdet: Nimi Levikki 2022[154] Kuvaus[155] Le Monde 472 767 arvostettu kansallinen päivälehti Le Figaro 351 526 valtakunnallinen päivälehti, keskustaoikealle kallistuva Le Parisien + Aujourd'hui en France 255 480 L’Équipe 215 362 Les Echos 138 421 Libération 96 551 kansallinen päivälehti, keskustavasemmisto La Croix 83 485 L'Humanité 37 060 Suurimmat aikakauslehdet: Nimeke Ilmestymistiheys[156] Levikki[156] Kuvaus Version Femina Viikoittain 2 069 041 Merci pour l'Info Kuukausittain 1 001 456 Famille et Education - Magazine de l'APEL Kahdesti kuussa 954 105 Télé 7 Jours Viikoittain 809 754 Télé Z Viikoittain 676 505 Notre Temps Kuukausittain 584 693 Télé Star Viikoittain 565 906 TV Grandes Chaînes Kahden viikon välein 555 864 Télé 2 Semaines Kahden viikon välein 525 064 Télé Loisirs Viikoittain 503 022 M Le Magazine du Monde Viikoittain 479 896 Paris Match Viikoittain 478 769 Télérama Viikoittain 437 118 Télécable Sat Hebdo Viikoittain 426 573 Femme Actuelle Viikoittain 406 756 Pleine Vie Kuukausittain 396 811 Madame Figaro Viikoittain 384 558 Le Figaro Magazine Viikoittain 375 377 Le Point Viikoittain 295 614 Marie Claire Kuukausittain 286 868 Elle Viikoittain 282 804 Maxi Viikoittain 282 126 Avantages Kuukausittain 280 284 Télé Poche Viikoittain 279 270 Le Particulier Kuukausittain 274 546 France 24 Suosituimmat tv-kanavat Kanavan nimi Katsojaosuus 2022[157] Kuvaus[155] TF1 18,7 kansallinen, kaupallinen kanava France 2 14,8 kansallinen, tärkein julkisrahoitteinen kanava France 3 9,4 kansallinen, julkisrahoitteinen M6 8,4 kansallinen, kaupallinen kanava France 5 3,6 kansallinen, julkisrahoitteinen opetuskanava BFM TV 3,3 kansallinen, kaupallinen uutiskanava TMC 3,0 Arte 2,9 C8 2,8 W9 2,3 CNews 2,1 RMC Story 1,9 RMC Découverte 1,9 TF1 Series Films 1,7 LCI 1,7 Ranskalaisia juustoja. Pääartikkeli: Ranskalainen keittiö Ranskalainen keittiö on ranskalaisen kulttuurin suurimpia saavutuksia.[158] Päivän kolme pääateriaa ovat le petit déjeuner (aamiainen), le déjeuner (lounas) ja le dîner (illallinen).[96] Tunnetuimpia ranskalaisia juustoja ovat brie, camembert ja roquefort.[159] Eri alueilla on tunnusomaisia ruokia: lounaisosan pataruoka on cassoulet,[160] kun taas Burgundissa syödään burgundinpataa, koillisella Lorrainen alueella on juustopiiraansa quiche,[161] ja Provencella maustetahnat tapenade, pistou ja aïoli.[162] Pariisin Champs-Elysee Ranskan kansallispäivänä. Ajankohta Suomalainen nimi Paikallinen nimi Huomautuksia 1. tammikuuta Uudenvuodenpäivä Jour de l'An (Ensimmäinen perjantai ennen kevään ensimmäistä täysikuuta) Pitkäperjantai Vendredi Saint Ylimääräinen vapaapäivä Bas-Rhinin, Haut-Rhinin ja Mosellen departementeissa (Kevään ensimmäisen täysikuun jälkeinen sunnuntai) Pääsiäinen Pâques (ks. yllä, seuraava päivä) Pääsiäismaanantai Lundi de Pâques 28. huhtikuuta Pyhän Pierre Chanelin päivä Saint-Pierre-Chanel Ylimääräinen katolilainen juhlapäivä Wallis- ja Futunasaarilla marttyyri Pierre Chanelin muistoksi 1. toukokuuta Vappu Fête du Travail 8. toukokuuta Voiton päivä Victoire 1945 Toisen maailmansodan loppu 22. toukokuuta Orjuuden lakkauttamisen muistopäivä Abolition de l’esclavage Vain Martinique'n departementissa 27. toukokuuta Orjuuden lakkauttamisen muistopäivä Abolition de l’esclavage Vain Guadeloupe'n departementissa (torstai 40 päivää pääsiäisen jälkeen) Helatorstai Ascension (seitsemäs pääsiäisen jälkeinen sunnuntai) Helluntai Pentecôte 10. kesäkuuta Orjuuden lakkauttamisen muistopäivä Abolition de l’esclavage Vain Guayanan departementissa 29. kesäkuuta Autonomian juhla Fête de l'autonomie Ylimääräinen juhlapäivä Ranskan Polynesiassa autonomian saamiseksi alueelle 14. heinäkuuta Ranskan kansallispäivä Fête Nationale Bastiljin valtauksen vuosipäivä 21. heinäkuuta Victor Schoelcherin päivä Fête Victor Schoelcher Ylimääräinen juhlapäivä Guadeloupella ja Martiniquella orjuuden lakkauttajan, Victor Schoelcherin syntymäpäivän johdosta 29. heinäkuuta Territorion päivä Fête du Territoire Ylimääräinen juhlapäivä Wallis- ja Futunasaarilla Merentakaisen territorion statuksen saamisesta 29. heinäkuuta 1961 15. elokuuta - Assomption Neitsyt Marian taivaaseenottaminen 1. marraskuuta Pyhäinpäivä Toussaint 11. marraskuuta - Commémoration de l’armistice de 1918 Ensimmäisen maailmansodan loppu 20. joulukuuta Orjuuden lakkauttamisen päivä Abolition de l’esclavage Ylimääräinen juhlapäivä Réunionin departementissa 25. joulukuuta Joulupäivä Noël 26. joulukuuta Tapaninpäivä Saint-Étienne Ylimääräinen juhlapäivä Bas-Rhinin, Haut-Rhinin ja Mosellen departementeissa kuukalenterin 12 kuukauden 10 päivä Id al-Adha Aïd el-Kebir Ylimääräinen juhlapäivä Mayottella, islamin tärkein juhla Ranskan ympäriajo vuonna 2005. Petankin pelaajia Cannesissa. Harrastajamääriltään Ranskan suurimmat urheilulajit ovat jalkapallo, tennis, ratsastus, judo, koripallo, käsipallo, golf, rugby ja petankki.[163] Ranskan jalkapallomaajoukkue on voittanut maailmanmestaruuden vuosina 1998 ja 2018, Euroopan-mestaruuden vuosina 1984 ja 2000.[164][165] Koripallomaajoukkue on osallistunut lukuisia kertoja EM-kilpailuihin, ja paras saavutus on EM-hopea vuodelta 1949.[166] Olympialaisissa Ranskan koripallomaajoukkue on ollut kahdesti hopealla.[167] Maalla on myös useita NBA-pelaajia.[168] Ranskassa järjestetään säännöllisesti useita merkittäviä urheilutapahtumia. Vuosittainen Ranskan ympäriajo on ammattilaismaantiepyöräilyn merkittävin kilpailu,[169] ja Ranskan avoin tennisturnaus kuuluu arvostettuihin grand slam -turnauksiin.[170] Ranskan Bercy Stadionilla järjestettävä Judon Pariisin Grand Slam on myös todella suuri tapahtuma Ranskassa. Jalkapallo on Ranskan suosituin urheilulaji, ja rekisteröityneitä pelaajia on yli 1 800 000, ja rekisteröityneitä klubeja yli 18 000.[171] Sekä Ranskan jalkapallomaajoukkue että rugby unionin maajoukkue ovat saaneet lempinimen ”Les Bleus”, joka viittaa yhtä lailla joukkueen paidan väriin kuin Ranskan trikoloriliippuun. Ranskan suurin stadion on 80 000 katsojapaikan Stade de France, jossa pidettiin yleisurheilun maailmanmestaruuskilpailut 2003.[172] Ranskassa on pidetty jalkapallon MM-kilpailut vuosina 1938 ja 1998.[164] Le Mansin 24 tunnin ajo on maailman tunnetuimpia autourheilukilpailuja.[173] Toinen huomattava autourheilutapahtuma Ranskassa on ollut Formula 1 -luokassa vuosina 1901–2008 ajettu Ranskan Grand Prix.[174] Korsikalla puolestaan ajetaan Korsikan ralli, joka on kuulunut MM-sarjaan vuodesta 1973 alkaen.[175] Ranskasta on peräisin petankki eli boules, metallikuulapeli, jota on perinteisesti pelattu paljaalla maalla plataanipuiden alla.[176] Se kehitettiin Marseillessa noin vuonna 1910.[177] Myös parkour on keksitty Ranskassa 1980-luvulla. Lajin keksijä on pääasiassa David Belle, mutta myös Sébastien Foucan on ollut mukana lajin kehittelyssä.[178] Tunnettuja ranskalaisurheilijoita ovat muun muassa judokat David Douillet ja Teddy Riner, jalkapalloilijat Michel Platini, Kylian Mbappé, Thierry Henry ja Zinédine Zidane[179] sekä Formula-ajaja Alain Prost,[180] edesmennyt tennispelaaja ja vaatemerkin perustanut René Lacoste[181] sekä ralliautoilija Sébastien Loeb.[182] Ranskan jääkiekkomaajoukkue pelaa korkeimmalla tasolla MM-kilpailuissa.[183] Pääartikkeli: Ranska olympialaisissa Nykyaikaisten olympiakisojen aloitteentekijänä oli ranskalainen Pierre de Coubertin. Ranska on ollut olympialaisten isäntämaana viidesti: Pariisissa on järjestetty kesäolympialaiset 1900 ja 1924, ja talviolympialaiset on järjestetty Chamonix’ssa 1924, Grenoblessa 1968 ja Albertvillessä 1992.[184] Kansainvälisen olympiakomitean päämaja oli aluksi Pariisissa, ennen kuin se siirrettiin Lausanneen. Ranska on voittanut mitaleita kesäolympialaisissa viidenneksi eniten[185] ja talviolympialaisissa 14:nneksi eniten.[186] Pariisille on myönnetty vuoden 2024 kesäolympialaisten kisaisännyys.[11]

↑ a b c d e f g h i j k l m n o France The World Factbook. Washington, DC: Central Intelligence Agency. (englanniksi) ↑ a b c Figure 1 - Évolution générale de la situation démographique : Population au 1er janvier L'Institute national de la statistique et des études économiques - L'Insee. Viitattu 16.7.2021. (ranskaksi) ↑ a b Démographie - Population au début du mois - France métropolitaine L'Institute national de la statistique et des études économiques - L'Insee. Viitattu 16.7.2021. (ranskaksi) ↑ a b c "Ranska" Viitattu 19.4.2024. ↑ Human Development Index and its components UNDP. Arkistoitu 8.8.2019. Viitattu 28.3.2013. (englanniksi) ↑ a b The Capetians: Kings of France, 987–1328 Reviews in History. 2009. Historical Research University of London. Viitattu 10.5.2012. (englanniksi) ↑ Economic Sectors, Agriculture Countries Quest. Viitattu 14.4.2012. (englanniksi) ↑ Vins rouges français Squidoo. Arkistoitu 8.12.2011. Viitattu 14.4.2012. (englanniksi) ↑ ”Le tourisme international en France en 2007” (PDF) Direction du Tourisme. Arkistoitu 24.6.2008. Viitattu 26.12.2009. (ranskaksi) ↑ France Is the World’s Number One Tourist Destination (PDF) WTO – World’s Tourist Organisation. Arkistoitu 3.12.2011. Viitattu 26.12.2009. (englanniksi) ↑ a b Pariisi ja Los Angeles vuosien 2024 ja 2028 olympiaisänniksi 13.9.2017. Suomen Olympiakomitea. Arkistoitu 23.3.2020. Viitattu 23.3.2020. ↑ a b ”CIA World Factbook – Field Listing: Elevation extremes.” (France) CIA. Arkistoitu 23.11.2018. Viitattu 26.12.2009. (englanniksi) ↑ a b ”Euroopan maat Ranska.” Euroopan unioni. Viitattu 27.12.2009. ↑ Elbrus, Summit of Europe, 5642 m . Viitattu 13.5.2012. (englanniksi) ↑ a b Peter Hagget: Maailma tänään – Ranska, Andorra ja Monaco, s. 8–11. (Pinnanmuodot) Adromeda Oxford Limited, 1994. ISBN 87-427-0802-8 ↑ Rhône (Arkistoitu – Internet Archive), Jura, Pyrenees, Vosges Infoplease 2000–2012 Pearson Education (englanniksi) ↑ France BBC Weather country guides. British Broadcasting Corporation. Arkistoitu 26.4.2012. Viitattu 27.4.2012. (englanniksi) ↑ Climatological information: BrestClimatological information: Nice WMO ↑ Vegetation and Animal Life Discover France. Viitattu 27.4.2012. (englanniksi) ↑ Wildlife in France – guide to France wildlife and animals France This Way. Viitattu 27.4.2012. (englanniksi) ↑ France Avibase – listes d'oiseaux mondiales. Viitattu 9.4.2012. (ranskaksi) ↑ Ligue pour la Protection des Oiseaux (LPO) Birdlife International. Viitattu 9.4.2012. (englanniksi) ↑ The nine national parks Le portail Internet des Parcs Nationaux de France. Arkistoitu 17.1.2012. Viitattu 27.4.2012. (englanniksi) ↑ The Calanques National Park marseille-tourisme.com. Viitattu 31.7.2024. ↑ a b Gascoigne, Bamber: History of France: Cave-dwellers of France and Spain: from 30,000 years ago, Neolithic Villages, Celts History World. Viitattu 10.4.2011. (englanniksi) ↑ Charlemagne is Crowned Emperor Webchron Web Chronology Project. Viitattu 13.5.2012. ↑ Gascoigne, Bamber: History of France: Three slices of Francia History World. Viitattu 10.4.2011. (englanniksi) ↑ a b c d e f g h i j k l m Archived Background Note 15.2.2012. US Department of State. Viitattu 22.8.2013. ↑ July Revolution Encyclopedia Britannica. Viitattu 18.4.2012. (englanniksi) ↑ Colonies Discover France. Viitattu 23.3.2012. (englanniksi) ↑ a b c Timeline France BBC News ↑ Visa for the French overseas territories (TOM) Consulate General of France in Washington. Arkistoitu 6.6.2012. Viitattu 10.5.2012. (englanniksi) ↑ Knapp & Wright: The Government and Politics of France, s. 82–84, 97–98. Routledge, 2001. ISBN 9780415215268 (englanniksi) ↑ Government, The Overseas Territories and Departments Countries Quest: France. Viitattu 26.4.2012. (englanniksi) ↑ Les trente glorieuses: France 1945–1975 1998. The University of Sunderland. Arkistoitu 22.7.2012. Viitattu 24.4.2012. (englanniksi) ↑ 1968: Workers join Paris student protest BBC News. British Broadcasting Corporation. Viitattu 26.4.2012. (englanniksi) ↑ Marine Le Pen and France's Front National sense their time has come 21.1.2012. Guardian. Viitattu 26.4.2012. (englanniksi) ↑ Ranskan vaaleissa yllätys oikealta 22.4.2012. Uusisuomi. Viitattu 26.4.2012. ↑ Macron ja Le Pen toiselle kierrokselle Ranskan presidentinvaaleissa Yle Uutiset. Viitattu 27.1.2020. ↑ Helena Petäistö muistelee Jacques Chiracia: ”Tärkein poliittinen teko oli, että hän asettui Irakin sotaa vastaan” www.apu.fi. 26.9.2019. Viitattu 24.1.2020. ↑ Mitterandin perintö Eva. Viitattu 24.1.2020. ↑ Ranskan entinen presidentti Jacques Chirac on kuollut Yle Uutiset. Viitattu 24.1.2020. ↑ Voittoisa Sarkozy katsoo jo parlamenttivaaleihin Yle Uutiset. Viitattu 24.1.2020. ↑ Hyvästi, Sarkozy – näistä hänet muistetaan mtvuutiset.fi. 7.5.2012. Viitattu 24.1.2020. ↑ Ranska, Afrikan diktaattorien kauhu Yle Uutiset. Viitattu 24.1.2020. ↑ François Hollande voitti Ranskan presidentinvaalit Yle Uutiset. Viitattu 24.1.2020. ↑ Timeline France British Broadcasting Corporation. Viitattu 22.8.2013. ↑ Ranskan presidentti on todella epäsuosittu ja tietää sen näköjään itsekin mtvuutiset.fi. 7.11.2014. Viitattu 24.1.2020. ↑ Francois Hollande lyö hanskat tiskiin aamulehti.fi. Arkistoitu 12.4.2023. Viitattu 24.1.2020. ↑ Euroopassa useita terrori-iskuja viime vuosina, Brysselin iskuista tasan vuosi Yle Uutiset. Viitattu 15.3.2020. ↑ Kippo, Johanna: Valta vaihtui Ranskassa – Emmanuel Macron on nyt Ranskan presidentti 14.5.2017. Yleisradio Oy. Viitattu 14.5.2017. ↑ Emmanuel Macron on Ranskan seuraava presidentti Yle Uutiset. Viitattu 24.1.2020. ↑ Macronille äänivyöry Ranskan parlamenttivaaleissa – nuori puolue saamassa suurimman vaalivoiton 50 vuoteen Helsingin Sanomat. 11.6.2017. Viitattu 24.1.2020. ↑ Mielenosoitukset jatkuvat Ranskassa: keltaliivit heittelivät kivillä ja maalilla – poliisi käytti vesitykkiä ja kyynelkaasua www.aamulehti.fi. Arkistoitu 12.1.2019. Viitattu 24.1.2020. ↑ Lakot kylvävät kaaosta Ranskassa – julkinen liikenne seisoo ainakin maanantaihin asti Ilta-Sanomat. 5.12.2019. Viitattu 24.1.2020. ↑ Ranska kirjasi aborttioikeuden perustuslakiin ensimmäisenä valtiona maailmassa Yle Uutiset. 4.3.2024. Viitattu 14.4.2024. ↑ France seals constitutional right to abortion on International Women’s Day France 24. 8.3.2024. Viitattu 14.4.2024. (englanniksi) ↑ Presidential and Legislative Elections in France Election Resources on the Internet. Viitattu 9.4.2012. (englanniksi) ↑ Victoire de la gauche au Sénat: un échec pour Nicolas Sarkozy RFI. Viitattu 10.5.2012. (ranskaksi) ↑ Jean Poulard: The French Double executive and experience of cohabitation. Political Science Quarterly, 1990, 105. vsk, nro 2, s. 243. The Academy of Political Science. Political Science Quarterly. Viitattu 9.4.2012. (englanniksi) ↑ Eduskunnan tulevaisuusvaliokunnan selvitys, ISBN 951-53-2426-2, sivu 30 ↑ Ranskan UMP-puolue on nyt republikaanit Keskisuomalainen. Viitattu 23.1.2020. ↑ Ranskan Kansallinen rintama muutti nimensä Kansalliseksi liittoumaksi Yle Uutiset. Viitattu 23.1.2020. ↑ Ranskan vaalitulokset: Macronille ehdoton enemmistö, mutta suurin on nukkuvien puolue Yle Uutiset. Viitattu 23.1.2020. ↑ Charles De Gaulle Nuclear-Powered Aircraft Carrier, France Naval technology. Viitattu 13.5.2012. (englanniksi) ↑ Region (Tietoja alueista) insee.fr. 4.1.2017. Viitattu 2.4.2019. (englanniksi) ↑ Department (Tietoja departementeista) insee.fr. 27.3.2018. Viitattu 2.4.2019. (englanniksi) ↑ Arrondissement (Tietoja departementeista, kantoneista ja kunnista) insee.fr. 13.10.2016. Viitattu 2.4.2019. (ranskaksi) ↑ Villes de France (PDF) INSEE. Viitattu 19.3.2015. (ranskaksi) ↑ French Overseas Departments and Territories French keys. Arkistoitu 18.3.2012. Viitattu 9.4.2012. (englanniksi) ↑ Origin of Pacific Franc (XPF) Marketwatch. Arkistoitu 28.5.2012. Viitattu 9.4.2012. (englanniksi) ↑ About Grenoble Grenoble Ecole de Management. Arkistoitu 8.3.2012. Viitattu 13.5.2012. (englanniksi) ↑ Ranskan taloudessa on nähtävissä myönteisiä merkkejä 12.10.2009. Ulkoministeriö. Arkistoitu 23.5.2012. Viitattu 20.1.2010. ↑ a b c d e f Peter Hagget (päätoimittaja): Maailma tänään – Ranska, Monaco ja Andorra, s. 24–27. (Talous) Adromeda Oxford Limited, 1994. ISBN 87-427-0802-8 ↑ a b Maa- ja metsätalousministeriö, Lue lisää, Viini Maa- ja metsätalousministeriö. Arkistoitu 22.1.2010. Viitattu 11.1.2010. ↑ Normandy & Brittany Walking Tour Classic Tours. Viitattu 9.4.2012. (englanniksi) ↑ Fruits and vegetables F leuverhone. Viitattu 9.4.2012. (englanniksi) ↑ State of vitiviniculture world market April 2018 OIV. Viitattu 31.1.2019. ↑ Samppanja Pernod Ricard Finland. Arkistoitu 25.1.2010. Viitattu 29.12.2009. ↑ INAO – Le roquefort INAO. Arkistoitu 6.3.2017. Viitattu 29.12.2009. (ranskaksi) ↑ France Statistics Bonjour La France. Viitattu 13.5.2012. (englanniksi) ↑ Summary of the regions of France France This Way. Viitattu 13.5.2012. (englanniksi) ↑ Ydinvoima puhuttaa maailmalla (Ranska) Teollisuuden Voima, eYtimekäs. Arkistoitu 23.9.2007. Viitattu 3.1.2010. ↑ Energy system of France IEA. Viitattu 30.7.2024. ↑ Pôle de compétitivité mondial Aéronautique, Espace, Systèmes Embarqués Midi-Pyrénées & Aquitaine Aerospace Valley. Arkistoitu 17.5.2012. Viitattu 13.5.2012. (ranskaksi) (englanniksi) ↑ Visiting the Airbus in Toulouse, France eHow. Viitattu 23.3.2012. (englanniksi) ↑ The strength of the French automobile industry France. Arkistoitu 3.6.2012. Viitattu 23.2.2012. (englanniksi) ↑ Michelin Dealer Locator (…Michelin, a world leading French tyre company…) CTC UAE. Arkistoitu 8.2.2012. Viitattu 23.2.2012. (englanniksi) ↑ TGV Eurail. Arkistoitu 2.5.2012. Viitattu 12.5.2012. (englanniksi) ↑ Getting Around Lonely Planet. Viitattu 12.5.2012. (englanniksi) ↑ Euroopan vilkkaimmat lentokentät Iltalehti. Viitattu 21.5.2019 -FI. ↑ Population of France from 1700 to 2020 Statista.com. Viitattu 16.7.2021. (englanniksi) ↑ a b Kettunen, Niko: RANSKA VS. SUOMI. HS TEEMA, 2021. ↑ Population trends in France. Looking ahead to 2050. An increasing and ageing population France’s National Institute of Statistics and Economic Studies (Institut National de la Statistique et des Études Économiques: INSEE). Viitattu 11.5.2012. (ranskaksi) ↑ One in 10 people in France an immigrant, says national statistics agency Le Monde. 2023. Viitattu 31.7.2024. ↑ a b c d Deborad Reed-Danahay (toim.): France Countries and their cultures. Viitattu 12.5.2012. (englanniksi) ↑ Christian Valantin, Josiane Gonthier: La Francophonie dans le monde. Nathan, 2007. ISBN 978-2098821774 Teoksen verkkoversio Viitattu 13.5.2012. (ranskaksi) ↑ Qu’est-ce que la Francophonie ? tlfq.ulaval.ca. Arkistoitu 23.6.2011. Viitattu 13.5.2012. (ranskaksi) ↑ The World’s 10 Most Influential Languages Top Languages. Arkistoitu 7.5.2013. Viitattu 13.5.2012. (englanniksi) ↑ Language and Diplomacy. Translation and Interpretation Diplomacy.edu. Arkistoitu 19.7.2011. (englanniksi) ↑ Why Is French Considered the Language of Diplomacy? Legal Language Services. Viitattu 13.5.2012. (englanniksi) ↑ Language and Diplomacy 2004. Naked Translations. Arkistoitu 21.7.2011. Viitattu 13.5.2012. (englanniksi) ↑ Languages of France Ethnologue: Languages of the World. 2009. SIL. Viitattu 9.4.2012. (englanniksi) ↑ France no longer a Catholic country 10.1.2007. Telegraph. Viitattu 10.1.2007. ↑ Jews Minority Rights Group International. Arkistoitu 1.5.2011. Viitattu 17.4.2011. (englanniksi) ↑ Highlight on health in France 2004 WHO Europe. Arkistoitu 8.3.2011. Viitattu 26.3.2011. (englanniksi) ↑ Total recorded alcohol per capita consumption (15+), in litres of pure alcohol (World Drink Trends 2003) WHO Global Status Report on Alcohol 2004. Arkistoitu 4.2.2012. Viitattu 26.4.2010. (englanniksi) ↑ Global status report on alcohol and health and treatment of substance use disorders (s. 169 ja 29) 25.6.2024. WMO. Viitattu 1.8.2024. ↑ Epidemiological Fact Sheet on HIV and AIDS France 2008 WHO. Viitattu 26.3.2011. (englanniksi) ↑ French literature DiscoverFrance. Viitattu 26.3.2011. (englanniksi) ↑ Villehardouin, Geoffroy de. Tietosanakirja osa 10. Tietosanakirja-osakeyhtiö 1917 ↑ Geoffrey of Villehardouin, Britannica.com viitattu 17.11.2020 (englanniksi) ↑ French literature, Part 2 DiscoverFrance. Viitattu 26.3.2011. (englanniksi) ↑ French literature, Part 3 DiscoverFrance. Viitattu 26.3.2011. (englanniksi) ↑ French literature, Part 4 DiscoverFrance. Viitattu 26.3.2011. (englanniksi) ↑ French literature, Part 5 DiscoverFrance. Viitattu 26.3.2011. (englanniksi) ↑ French literature, Part 6 DiscoverFrance. Viitattu 26.3.2011. (englanniksi) ↑ Matti Klinge: Mitä on akatemia? 22.6.2004. Helsingin Sanomat. ↑ Create a list (Born in … France) nobelprize.org. Viitattu 9.4.2012. (englanniksi) ↑ Antoine-Laurent Lavoisier – Father of Modern Chemistry. Mitchell Lane Publishers. ISBN 9781584153092 (englanniksi) ↑ Research and development expenditure (% of GDP) World Bank. Viitattu 11.5.2012. (englanniksi) ↑ Tiede ja tutkimus 1: 1.Kilpailukyvyn säilyttäminen EU 4 Journalista. Arkistoitu 24.3.2012. Viitattu 18.3.2012. ↑ Major Baroque Composers baroque.org. Music of the Baroque.. Arkistoitu 7.4.2012. Viitattu 9.4.2012. (englanniksi) ↑ Extrats from: Grand Traité d’Instrumentation et d’Orchestration Modernes Berlioz Website. Michel Austin. Viitattu 9.4.2012. (ranskaksi) ↑ Camille Saint-Saens: Organ Symphony/Tone Poems (…CD featuring some of Saint Saens most popular works…) Amazon. Viitattu 9.4.2012. (englanniksi) ↑ Carmen by Georges Bizet Mozart and Classical Music. Viitattu 9.4.2012. (englanniksi) ↑ Debussy Sibelius-Akatemia. Arkistoitu 27.8.2010. Viitattu 9.4.2012. ↑ Ravel Sibelius-Akatemia. Arkistoitu 27.8.2010. Viitattu 9.4.2012. ↑ Erik Satie Jaz Class. Arkistoitu 2.10.2020. Viitattu 9.4.2012. (englanniksi) ↑ Maurice Durufle New Millennium Strings. Viitattu 9.4.2012. (englanniksi) ↑ The Twentieth Century Music History 102. Viitattu 9.4.2012. (englanniksi) ↑ Carvin, Andy: The Man Who Would be King (Boulez, Messiaen) EdWeb. Viitattu 9.4.2012. (englanniksi) ↑ Prehistoric Sites and Decorated Caves of the Vézère Valley Unesco. Viitattu 9.4.2012. (englanniksi) ↑ Carolingian Art (c.750–900) Visual Arts. Viitattu 9.4.2012. (englanniksi) ↑ Margaretha Rossholm Lagerlof: Ideal Landscapes: Carracci, Poussin and Lorain. Yale University Press, 1990. ISBN 978-0300047639 ↑ French Rococo: Watteau, Boucher and Fragonard Escape Into Life. Viitattu 9.4.2012. (englanniksi) ↑ [Jacques-Louis David Jacques-Louis David] Art in European History. Boston College. Viitattu 9.4.2012. (englanniksi) ↑ Romantic Painting – Gericault And Delacroix Old and Sold. Viitattu 9.4.2012. (englanniksi) ↑ The Barbizon School Artcyclopedia. Viitattu 9.4.2012. (englanniksi) ↑ Nineteenth-Century French Realism Metropolitan Museum of Art. Viitattu 9.4.2012. ↑ Moffat, C.: The Birth of Impressionism The Art History Archive. 2007. Viitattu 9.4.2012. (englanniksi) ↑ Nineteenth-Century French Galleries National Gallery of Art. Arkistoitu 26.2.2012. Viitattu 9.4.2012. (englanniksi) ↑ Paris and the avant-garde Art Knowledge News. Viitattu 9.4.2012. (englanniksi) ↑ Archer, Rick: The Louvre Museum ssqq.com. Viitattu 9.4.2012. (englanniksi) ↑ a b Kurki, Eeva: …ja alussa oli liike. Filmihullu, 1995, nro 3, s. 4–11. ↑ a b Elokuvan 101 juhlahetkeä, 1995, s. 17. ↑ Cousins, R. F.: L'Arroseur Arrose Film Reference. Viitattu 23.3.2012. (englanniksi) ↑ Kovács, András Bálint: Screening Modernism: European Art Cinema, 1950–1980, s. 148. Chicago: The University Chicago Press, 2000. ISBN 0-226-45163-1 Google-kirjat Viitattu 29.3.2011. (englanniksi) ↑ *Gale Encyclopedia of Biography. The Gale Group Inc, 2006. Answers.com Viitattu 1.4.2011. (englanniksi) ↑ French New Wave Criterion. Viitattu 9.4.2012. (englanniksi) ↑ Grant Rosenberg: La Cinémathèque Française France Magazine. Arkistoitu 16.3.2008. Viitattu 11.5.2012. (englanniksi) ↑ Benjamin Graig: History Cannes Guide. Arkistoitu 17.11.2011. Viitattu 6.4.2011. (englanniksi) ↑ a b Country profile France BBC News ↑ eZ Community Bundle Nova eZ SEO Bundle: Presse Quotidienne Nationale www.acpm.fr. Viitattu 27.6.2023. ↑ a b France media guide BBC News. 8.3.2012. Viitattu 27.6.2023. (englanniksi) ↑ a b eZ Community Bundle Nova eZ SEO Bundle: Presse Magazine www.acpm.fr. Viitattu 11.7.2023. ↑ 2001%2002%20Yearly%20M%C3%A9diamat%202022.pdf (Arkistoitu – Internet Archive) ↑ French cuisine Discover France. Viitattu 12.5.2012. (englanniksi) ↑ French cheese Telegraph. Viitattu 12.5.2012. (englanniksi) ↑ Cassoulet Saveur. (englanniksi) ↑ Quiche Lorraine Williams Sonora. Viitattu 12.5.2012. (englanniksi) ↑ The Pastes of Provence: Know Your Tapenade, Pistou, Aïoli, and More seriouseats.com. Arkistoitu 2.9.2011. Viitattu 12.5.2012. (englanniksi) ↑ LicensesATP10 (zip/xlsm) 9.9.2011. Ministère des Sports. Viitattu 14.5.2012. (ranskaksi) ↑ a b World Cup 1930–2010 Rsssf. Viitattu 8.4.2011. (englanniksi) ↑ European Championship Rsssf. Viitattu 8.4.2011. (englanniksi) ↑ Past competitions FIBA Europe. Viitattu 7.4.2011. (englanniksi) ↑ Basketball Sports-Reference. Arkistoitu 19.8.2008. Viitattu 7.4.2011. (englanniksi) ↑ International players NBA Hoops Online. Viitattu 7.4.2011. (englanniksi) ↑ Tour de France France This Way. Viitattu 8.4.2011. (englanniksi) ↑ US Open 2010: Rafael Nadal completes career grand slam with victory over Novak Djokovic Telegraph. 2010. Viitattu 8.4.2011. (englanniksi) ↑ Licenses of the French Football Federation (PDF) fff.fr. Viitattu 13 January 2014. ↑ The Stade de France Places in France. Viitattu 14.4.2011. (englanniksi) ↑ Bell D (toim.): Le Mans – 24 Hours: The Complete Story of the World's Most Famous Motor Race. Virgin Books, 2001. ISBN 978-1852279714 (englanniksi) ↑ Ranskan osakilpailun paluu F1-sarjan kisakalenteriin on varmistumassa. 7.1.2012. MTV3. Viitattu 9.4.2012. ↑ Korsika (Ranska) 2007. MTV3. Viitattu 9.4.2012. ↑ Boules (pétanque) Discover France. Viitattu 14.4.2011. (englanniksi) ↑ Petanque Around the world Petanque.org. Viitattu 14.4.2011. (englanniksi) ↑ No Obstacles Newyorker. Viitattu 14.4.2011. (englanniksi) ↑ Zidane-Henry coordination key French success: Platini 2006. OneIndia. Arkistoitu 2.8.2014. Viitattu 12.5.2012. (englanniksi) ↑ Alain Prost – High Hopes For Frenchman On French Team JRank. Viitattu 12.5.2012. (englanniksi) ↑ Rene Lacoste All-Time 100 Fashion Icons. Time. Arkistoitu 12.5.2012. Viitattu 12.5.2012. (englanniksi) ↑ Sebastian Loeb Encyclopedia Britannica. Viitattu 12.5.2012. (englanniksi) ↑ IIHF - Home IIHF International Ice Hockey Federation. Viitattu 7.9.2022. (englanniksi) ↑ France enters 2018 winter slalom Sports Features. 2008. Arkistoitu 4.3.2016. Viitattu 9.4.2012. (englanniksi) ↑ Total of medals for the Summer Olympics from Athens 1896 to Athens 2004 S. J. Darmoni. Arkistoitu 23.7.2011. Viitattu 9.4.2012. (englanniksi) ↑ All-Time Winter Medal Standings, 1924–2006 Infoplease. Viitattu 9.4.2012. Clerc, Louis & Ranki, Kristina (toim.): Suomalaisten Ranska. Kaunis tuntematon. Ajatus Kirjat, 2008. Lisätietoja aiheestaRanskaWikipedian sisarhankkeissa Kuvia CommonsissaSitaattikokoelmia WikisitaateissaPaikka Wikimatkoissa Noudettu kohteesta ” Emmanuel Macron, Ranskan presidentti vuodesta 2017 Ranskan ihmisoikeusjulistus. Pääartikkeli: Ranskan politiikka Ranska on semipresidentiaalinen tasavalta. Ranskan nykyinen, viidennen tasavallan perustuslaki hyväksyttiin kansanäänestyksellä vuonna 1958. Perustuslaki vahvisti presidentin ja ministereiden valta-asemaa parlamenttiin nähden. Presidentti valitaan suoralla vaalilla viisivuotiskaudeksi. Hän vahvistaa lait, nimittää pääministerin, johtaa hallitusta ja asevoimia sekä allekirjoittaa kansainväliset sopimukset. Vuodesta 1962 presidentti on valittu suoraan kaksivaiheisella vaalilla.[28][58] Ranskan parlamentissa on kaksi kamaria: kansalliskokous (Assemblée Nationale) ja senaatti (Sénat). Kansalliskokouksen 577 edustajaa valitaan kaksivaiheisella kierrosvaalitavalla viisivuotiskaudeksi. Kaksivaiheisessa vaalissa ehdokas valitaan suoraan, jos hän saa yli puolet vaalipiirin äänistä; muutoin järjestetään toinen kierros yli 12,5 prosenttia äänistä saaneiden kesken. Senaattoreja on 346, ja heidät valitaan epäsuoralla vaalilla kuudeksi vuodeksi kerrallaan. Valitsijamiehinä on noin 145 000 paikallishallinnon edustajaa (grands électeurs). Järjestelmä suosii maaseutua, ja konservatiiveilla olikin enemmistö senaatissa viidennen tasavallan alusta aina syksyyn 2011.[59]. Senaatin vaaleja järjestetään joka kolmas vuosi, mutta kaikkia senaattoreita ei vaihdeta yhtaikaa.[1] Parlamentin molemmilla kamareilla on lähes samanlainen lainsäädäntövalta, mutta jos kansalliskokous ja senaatti ovat loppuun asti erimielisiä, hallitus voi antaa asian kansalliskokouksen päätettäväksi. Hallitus voi vaikuttaa huomattavasti parlamentin käsittelyyn tuleviin lakeihin. Presidentin nimittämän pääministerin on nautittava alahuoneen luottamusta, joten hän tulee yleensä suurimmasta puolueesta.[60] Ranskan puoluekenttä on vakiintumaton, mutta se jakaantui pitkään melko tasan oikeistoon ja sosialistisen puolueen (PS) ympärille muodostettuun vasemmistoon. Oikeistossa vallitseva ideologia on ollut gaullismi, jota edusti Chiracia vuonna 2002 tukemaan perustettu Union pour un Mouvement Populaire (UMP). Kymmenenkin miljoonaa äänestäjää voi vaihtaa kantaansa vasemmiston ja oikeiston välillä sen mukaan, kuinka karismaattisia johtajia ja toimiva ohjelma niillä on.[61] Konservatiivinen UMP-puolue vaihtoi uudeksi nimekseen toukokuussa 2015 entisen presidentin Nicolas Sarkozyn aloitteesta Les Republicains [62] eli Tasavaltalaiset. Äärioikeistolainen puolue Kansallinen rintama (Front national FN) muutti kesäkuussa 2018 nimekseen Kansallinen liittouma (Rassemblement national RN).[63] Toukokuussa 2017 Ranskan uudeksi presidentiksi valitun Emmanuel Macronin puolue Tasavalta liikkeessä (La République En Marche!) sai yhdessä tukipuolueensa Demokraattisen liikkeen kanssa ehdottoman enemmistön eli 350 paikkaa maan 577-paikkaiseen parlamentin eli kansalliskokouksen alahuoneeseen kesäkuun 2017 vaaleissa. Oikeiston Tasavaltalaiset sai yhdessä vaaliliittonsa kanssa 137 paikkaa. Jean-Luc Melenchonn johtama laitavasemmiston Alistumaton Ranska sai 17 paikkaa ja yhdessä kommunistien kanssa 27 paikkaa. Äärioikeiston Kansallinen rintama FN sai 8 paikkaa ja sen johtaja Marine Le Pen nousi myös itse parlamenttiin. Ryhmä muut sai 11 paikkaa. Vaalien suurin häviäjä oli aikaisempi valtapuolue Sosialistit PS, joka sai 29 paikkaa ja liittolaisineen 44 paikkaa. Sosialistit hävisivät yli 250 paikkaa. Vaalien suurin poliittinen mullistus olikin presidentti Macronin perustaman uuden poliittisen ryhmittymän voimakas nousu valtaan sekä sosialistisen puolueen romahdus. Äänestysvilkkaus parlamenttivaaleissa oli alle 44%.[64] Ydinkäyttöinen lentotukialus FS Charles de Gaulle. Ranska on uudistanut asevoimiaan voimakkaasti vuodesta 2008 alkaen ja alkanut 40 vuoden tauon jälkeen osallistua aktiivisesti Naton sotilaalliseen toimintaan. Sarkozyn aikana Ranska lähentyi Natoa ja toimi aktiivisesti Afganistanin ISAF-operaatiossa ja Iranin ydinasekysymyksessä. Se oli keskeinen tekijä Libyaan iskeneessä kansainvälisessä yhteisössä keväällä 2011.[28] Ydinpelote on edelleen tärkeä osa maan puolustusstrategiaa.[28] Ranskalla on ydinkäyttöinen lentotukialus FS Charles de Gaulle.[65] Asevoimat jakautuu neljään puolustushaaraan: maavoimiin, merivoimiin, ilmavoimiin ja puolustusministeriön alaisiin poliisijoukkoihin eli santarmeihin (la Gendarmerie nationale).[1] Armeija koostuu nykyään ainoastaan palkkasotilaista, sillä yleinen asevelvollisuus lyhennettiin yhden kutsuntapäivän mittaiseksi vuonna 2001. Kokonaisvahvuus on noin 350 000 henkeä.[28] Pääartikkelit: Ranskan aluehallinto, Ranskan departementit, Ranskan arrondissementit, Ranskan kantonit ja Ranskan kunnat Ylimmän tason hallintoalueita (ransk. région) on Ranskassa yhteensä 18. Manner-Ranska jakaantuu 12 alueeseen. Lisäksi Korsikan aluehallinto rinnastetaan usein alueeksi. Merentakaisia alueita on viisi.[66] Alueet jakautuvat 101 numeroituun departementtiin (département), joista 95 sijaitsee Manner-Ranskassa.[67] Departementtien numeroita käytetään postinumeroissa ja autojen rekisterikilvissä. Departementit koostuvat arrondissementeista (arrondissement), jotka jakautuvat kantoneiksi (cantons) ja kantonit edelleen kunniksi (communes).[68] Ussonin kylä Auvergnessa. Loire-joki Montsoreaussa Loiren laaksossa Laventeliviljelmä Provencessa. Asutusta Korsikan karun luonnon keskellä. Lisätietoja Manner-Ranska ja Korsika, Alue ... Manner-Ranska ja Korsika Alue Pääkaupunki Departementit Auvergne-Rhône-AlpesLyonAin, Allier, Ardèche, Cantal, Drôme, Haute-Loire, Haute-Savoie, Isère, Loire, Puy-de-Dôme, Rhône, Savoie BretagneRennesCôtes-d'Armor, Finistère, Ille-et-Vilaine, Morbihan Burgundi-Franche-ComtéDijonCôte-d'Or, Doubs, Haute-Saône, Jura, Nièvre, Saône-et-Loire, Territoire de Belfort, Yonne Centre-Val de LoireOrléansCher, Eure-et-Loir, Indre, Indre-et-Loire, Loiret, Loir-et-Cher Grand EstStrasbourgArdennes, Aube, Bas-Rhin, Haute-Marne, Haut-Rhin, Marne, Meurthe-et-Moselle, Meuse, Moselle, Vosges Hauts-de-FranceLilleAisne, Nord, Oise, Pas-de-Calais, Somme Île-de-FrancePariisiEssonne, Hauts-de-Seine, Pariisi, Seine-et-Marne, Seine-Saint-Denis, Val-de-Marne, Val-d'Oise, Yvelines KorsikaAjaccioCorse-du-Sud, Haute-Corse NormandiaCaen, RouenCalvados, Eure, Manche, Orne, Seine-Maritime OksitaniaToulouseAriège, Aveyron, Aude, Gard, Gers, Haute-Garonne, Hautes-Pyrénées, Hérault, Lot,Lozère, Pyrénées-Orientales, Tarn, Tarn-et-Garonne Pays de la LoireNantesLoire-Atlantique, Maine-et-Loire, Mayenne, Sarthe, Vendée Provence-Alpit-RivieraMarseilleAlpes-de-Haute-Provence, Alpes-Maritimes, Bouches-du-Rhône, Hautes-Alpes, Var, Vaucluse Uusi-AkvitaniaBordeauxCharente, Charente-Maritime, Corrèze, Creuse, Deux-Sèvres, Dordogne, Haute-Vienne, Gironde, Landes, Lot-et-Garonne, Pyrénées-Atlantiques, Vienne Merentakaiset alueet Ranskan GuayanaCayenneRanskan Guayana GuadeloupeBasse-TerreGuadeloupe MartiniqueFort-de-FranceMartinique MayotteMamoudzouMayotte RéunionSaint-DenisRéunion Sulje Katso myös: Luettelo Ranskan kaupungeista Ranskan pääkaupunki Pariisi. Nizza. Kaupunkien asukasluvuksi on ilmoitettu sekä kantakaupungin väestömäärä että koko kaupunkialueen asukasluku (2012).[69] Lisätietoja Kaupunki, Asukasluku (kaupunki) ... Kaupunki Asukasluku (kaupunki) Asukasluku (kaupunkialue) Pariisi&&&&&&&&02240621.&&&&002 240 621&&&&&&&&012341418.&&&&0012 341 418 Marseille&&&&&&&&0852516.&&&&00852 516&&&&&&&&01727070.&&&&001 727 070 Lyon&&&&&&&&0496343.&&&&00496 343&&&&&&&&02214068.&&&&002 214 068 Toulouse&&&&&&&&0453317.&&&&00453 317&&&&&&&&01270760.&&&&001 270 760 Nizza&&&&&&&&0343629.&&&&00343 629&&&&&&&&01004914.&&&&001 004 914 Nantes&&&&&&&&0291604.&&&&00291 604&&&&&&&&0897713.&&&&00897 713 Strasbourg&&&&&&&&0274394.&&&&00274 394&&&&&&&&0768868.&&&&00768 868 Montpellier&&&&&&&&0268456.&&&&00268 456&&&&&&&&0569956.&&&&00569 956 Bordeaux&&&&&&&&0241287.&&&&00241 287&&&&&&&&01158431.&&&&001 158 431 Lille&&&&&&&&0228652.&&&&00228 652&&&&&&&&01166452.&&&&001 166 452 Rennes&&&&&&&&0209860.&&&&00209 860&&&&&&&&0690467.&&&&00690 467 Sulje Pääartikkeli: Ranskan merentakaiset alueet Ranskan alueet maailmalla. Siirtomaa-ajan jäljiltä Ranskan kuuluu myös Euroopan ulkopuolisia alueita, joissa asuu 2,5 miljoonaa asukasta.[70] Merentakaisista alueista Guadeloupe, Martinique, Ranskan Guayana, Réunion ja Mayotte ovat departementteja, ja ne kuuluvat Euroopan unioniin ja käyttävät valuuttanaan euroa. Ranskan Tyynenmeren territorioiden valuutta on Ranskan Tyynenmeren frangi (CFP).[71] Ranska on yksi Euroopan suurimmista ja rikkaimmista maista ja se on tärkeä Euroopan Unionin jäsenmaa. Maantiede Ranska kostuu kolmesta eri alueesta, jotka ovat luoteisosan alankoalue, keski- ja eteläosien keskiylänkö ja Alppien ja Pyreneiden vuoristot luonais- ja kaakkoisosissa. Ranskan maisemaa halkaisevat useat joet kuten Rhône, Loire ja Seine. Maan pohjoisosassa vallitsee tyypillinen Pohjois-Atlantin ilmasto sateineen ja vähäisin vuodenaikojen vaihteluineen. Eteläosissa taas vallitsee tyypillinen Välimeren ilmasto eli alueella sataa vähemmän ja kesät ovat lämpimämpiä. Historia Ranskan kuninkaiden itsevaltius päättyi vuoden 1789 veriseen vallankumoukseen, jossa kymmeniä tuhansia surmattiin surmattiin ja maan kuningaspari menetti ensin valtansa ja myöhemmin vielä päänsä giljotiinissa. Naapurimaat käyttivät Ranskan sekasortoista tilaa hyväkseen hyökkäämällä maahan. Johtavaksi sotapäälliköksi kohonnut kenraali Napoleon Bonaparte anasti vallan ja kruunasi itsensä lopulta Ranskan keisariksi. Napoleon aloitti sodan lähes kaikkia muita eurooppalaisia valtioita vastaan, mutta hävisi kärsittyään lopullisen tappion Waterloontaistelussa vuonna 1815. Monarkia palautettiin Ranskaan, mutta 1800-luvun kahden uuden vallankumouksen ja yhden hävityn sodan jälkeen Ranskasta tehtiin lopullisesti tasavalta vuonna 1870. Samoihin aikoihin Ranskassa tehtiin suuria sosiaalisia uudistuksia, maa alkoi nousta teollisuusmaiden eturiviin ja se alkoi hankkia siirtomaikseen suuria maa-alueita Afrikasta ja Aasiasta. Ranska soti molemmissa maailmansodissa voittajien puolella ja säilytti sodanjälkeisessä maailmassa asemansa merkittävänä kansainvälisen politiikan osapuolena. Väestö Ranskassa asuu yli 65 miljoonaa ihmistä. Yli puolet (83–88 %) ovat katolisia. Muuta Ranskan pääkaupunki on Pariisi ja kieli on ranska. Ranska sijaitsee Euroopassa. Ranska ottaa vastaan eniten matkailijoita maailmassa, viime vuonna maassa kävi 78 miljoonaa ihmistä. Eurooppalainen Ranska jakautuu 22 alueeseen. Alsace (Elsass) Kuului 1871-1918 Saksaan, mikä selittää saksankielisen nimen Elsass. Saksalaisen kulttuurin vaikutus näkyy ruoka- ja viinikulttuurissa, sekä arkkitehtuurissa. Aquitaine Historiallinen Akvitania Midi-Pyrènees'n länsipuolella. Alue on tunnettu Bordeaux'n ja lähiseudun viineistä, hiekkarannoista, sekä Dordognen seudun herkuista (esim. hanhenmaksa ja tryffelit). Auvergne Tunnetaan Ranskan keskiylängöstä, Massif Centralista, jossa on omaleimaisia tulivuorikartioita. Basse-Normandie Camembert ja calvados ovat Normandian tunnetuimmat tuotteet. Maakunta oli myös impressionistien suosikki. Bourgogne Tunnetaan sinapista, etanoista ja burgundinpadasta (boeuf bourgoignon). Bretagne Bretagnen pitkällä rannikolla on hiekkarantoja ja pieniä kalastajakyliä. Centre Tunnetaan renessanssin linnoista, historiallisista kaupungeista, jokilaaksomaisemista ja etenkin Loire-joesta. Champagne-Ardenne Shampanjan kotiseutua. Korsika (Corse) Sijaitsee Välimeressä Provencen edustalla, jossa voi ihailla Pisan ja Genovan hallitsijoiden arkkitehtuuria. Franche-Comté On Itä-Ranskassa Sveitsin rajalla. Metsäinen Juravuoristo on patikoitsijoiden, sekä maastohiihtäjien lempivuoristo. Normandia (Haute-Normandie) Pariisista länteen sijaitseva maakunta. Île de France 11 miljoonan asukkaan hallintoalue, jonka keskellä Pariisi sijaitsee. Tunnetuin nähtävyys Versailles'n linna. Languedoc-Roussillion Alueen hienoin muisto roomalaisajalta on antiikin rakennustaidon ihme Pont du Gard. Limousin Hienosta posliinistaan tunnettu Limoges sijaitsee täällä. Lorraine (Lothringen) Lothar II:n mukaan nimetty alue. Metz on Lothringenin pääkaupunki. Midi-Pyrénées Rajoittuu Espanjaan ja Andorraan. Nord-Pas-de-Calais On Ranskan pohjoisin alue. Siellä sijaitsevat Boulognen, Calais'n ja Dunkerquen vilkkaat satamakaupungit. Pays de la Loire Le Mansin kuuluisat 24 tunnin ajot järjestetään täällä. Picardie Picardien pääkaupunki on Somme-joen varrella sijaitseva Amiensin kaupunki. Poitou-Charentes Tunnettu La Venice Vertestä ("vihreä Venetsia"), joka on laaja vesiteiden viheralue. Provence-Alpes-Côte d'Azur Menneisyys näkyy roomalaisten rakennuttamissa amfiteattereissa. Rhône-Alpes Rajoittuu Sveitsiin ja Italiaan. Alueella sijaitsee Euroopan korkein vuori Mont Blanc. Näiden lisäksi Ranskaan kuuluvat seuraavat merentakaiset alueet: Pariisi (Paris), 2 142 800 as., Ranskan pääkaupunki ja Euroopan suosituin turistikohde Marseille, 808 000 as., satamakaupunki Välimerellä Lyon, 468 300 as. Toulouse, 429 400 as. Nizza (Nice), 345 000 as. Nantes, 276 200 as. Strasbourg, 273 100 as. Bordeaux, 229 500 as. Montpellier, 225 392 as. Lille, 222 400 as. Grenoble, 157 900 as. Disneyland Paris Keskiaikaiset linnat Vaelluspolku Mont Blancin massiivin rinteellä Chamonixissa Alpit, vuoristo Ranskan itäosassa. Mont Blanc, Euroopan korkein vuori Vanoise National Park Écrins National Park Pyreneet, vuoristo Ranskan ja Espanjan välissä Ranskan riviera Ranskan kartta Finnair lentää Helsingistä Pariisiin, Lyoniin ja Nizzaan. Ranskassa on kattava rataverkko ja naapurimaihin pääsee helposti junalla. Ranskan valtionrautateiden (SNCF) ylläpitämä verkko käsittää kahdenlaisia linjoja, Grandes Lignes (kaukoliikenne) sekä Lignes Régionaux (lähiliikenne). Kaukoliikennettä hoidetaan tavallisilla Corail-junilla sekä jopa 300 km/h kulkevilla TGV-junilla. Alueliikenne hoidetaan TER-junilla. Pariisissa on kuusi rautatieasemaa, joista kustakin liikennöidään eri ilmansuuntiin Ranskaan ja naapurimaihin. Ranskasta on laivayhteyksiä mm. Iso-Britanniaan. Ranskassa on hyvät luotijunayhteydet (TGV) suurimpien kaupunkien välillä. TGV on monessa tapauksessa lentämistä nopeampi tapa liikkua kaupungista toiseen ja rataverkko ulottuu myös pitkälle maan ulkopuolelle, mm. Englantiin, Italiaan ja Hollantiin. Valokuvauksesta kiinnostuneiden kannattaa huomata, että maisemien kuvaaminen TGV:stä on junan suuren nopeuden takia vaikeaa. "Maisemareiteillä" liikkuvien kannattaakin harkita tavallista pikajunaa. Useimmat Ranskan moottoritiet ovat maksullisia, ja tietullit maksetaan ajettujen kilometrien perusteella. Tietullien kustannuksista saat tietoa esim. osoitteesta Yleensä taksat eivät ole niin korkeita, että moottoriteitä kannattaisi niiden takia välttää, ellei matkabudjetti sitten ole kovin tiukka. Tavallisesti maksulliselle osuudelle ajettaessa on otettava koneen antama kuponki, joka on esitettävä maksulliselta alueelta poistuttaessa. Kupongin ottamisen jälkeen puomi aukeaa ja matka voi jatkua. Matkailijan on maksulliselta alueelta poistuessaan ehkä viisainta, jos mahdollista, valita maksuautomaatin sijasta koppi, jossa virkailija hoitaa rahastuksen. Maksuautomaattien kanssa tulee aloittelijalle helposti ongelmia. Tosin maksuautomaatistakin periaatteessa voi soittaa napinpainalluksella läheisessä kopissa istuvalle virkailijalle. Visa Electron ei ainakaan v. 2008 kelvannut maksuvälineenä moottoriteillä. On myös moottoriteitä, joilla maksu suoritetaan tielle mentäessä. Ranskassa puhutaan ranskaa. Ranskalaiset ymmärtävät jonkin verran englantia mutta he eivät mielellään puhu sitä. Ennen matkaa kannattaa opetella vähän ranskaa. Jo tavallisimpien kohteliaisuuksien osaaminen ranskaksi auttaa pärjäämään paikallisten kanssa. Pariisi on maailman muotipääkaupunki. Maaseudulla löytää helposti edullista ja hyvää viiniä. Seuduilla ja pikkupaikkakunnilla on usein kulinaristisia erikoisuuksia, joihin tutustuminen kuuluu asiaan. Vaihtelee. Esim. Pariisin muotikaupoissa hinnat ovat erittäin korkeita, mutta ostoskeskuksissa melkein kaikki on halvempaa kuin Suomessa. Paikkakuntien väliset hintaerot majoitus- ja ravitsemusliikkeissä ovat melko suuria. Pariisi on kallis kaupunki, mutta monet syrjäseutujen pikkukaupungit tuovat iloisia yllätyksiä budjetimatkaajalle. Ranskalainen keittiö on maailmankuulu. Siihen kuuluvat mm. erilaiset juustot, liharuoat, hanhenmaksanpasteija (foie gras) ja etanat (escargots). Isoissakaan kaupungeissa kaikissa ravintoloissa ei välttämättä ole englanninkielisiä ruokalistoja ja jotkin ruokalajit saattavat olla varsin eksoottisia, joten hyvästä sanakirjasta voi olla iloa. Kahvila Pariisissa Viinillä on tärkeä paikka maan ruokakulttuurissa. Sitä juodaan ruoan kanssa sekä muutenkin. Humalahakuinen juonti on harvinaista Ranskassa ja näkyvästi humaltunut joutuu yleisen halveksunnan kohteeksi. Vesijohtovesi on lähes poikkeuksetta juotavaa. Ranskassa hotellien löytäminen on erittäin helppoa! Ranskassa nukkuminen on täysin turvallista! Hotelleilla on virallinen tähtiluokitusjärjestelmä. Ovenpielessä kadulla pitäisi olla kulmikas sininen kyltti, johon on näkyvästi merkitty sekä hotellin virallinen tähtiluokitus että se, minä vuonna tähdet on merkitty. Luokitusten pitäisi olla vertailukelpoisia. Kyltin puuttuminen on epäilyttävää. Ranskalaisilla leirintäalueilla ei yleensä ole asiakkaiden käyttöön varattua keittiötä. Ranska on matkailijoille turvallinen maa, mutta suurimpien kaupunkien lähiöitä kannattaa välttää varsinkin yöaikaan. Paikoissa joissa käy paljon ihmisiä kannattaa varoa taskuvarkaita. Merkittäviä luonnonkatastrofeja, kuten tulvia, myrskyjä, maanjäristyksiä tms ei juuri ole. Tosin Välimeren rannoilla voi kesäisin olla vaarallisia maastopaloja, joten tulen kanssa kannattaa olla erittäin varovainen. Kesällä kannattaa juoda paljon, koska lämpötila voi nousta jopa +40 asteeseen. Ranskalaiset ovat elegantteja ja kohteliaita. Uskonto on usein hyvin henkilökohtainen asia. Mitä kommunikointiin tulee, olisi suositeltavaa osata edes hieman ranskaa sillä ranskalaisten asenne ulkomaalaisia kohtaan on varmasti parempi. Internetkahviloita on Ranskassa paljon. Hinta on yleensä noin 4 euroa ja monet internetkahvilat ovat merkitty @-merkillä. Ranska on yksi Euroopan suosituimmista matkailumaista, ja se tarjoaa matkailijalle nähtävää ympäri vuoden. Maan kenties kuuluisimman kohteen, Pariisin, lisäksi matkailijoita kiehtovat etenkin Cote d’Azurin ympäristö, viinialueet sekä Atlanttia myötäilevät rannikkoseudut. Matkailija viehättyy Ranskassa niin suuremmista kaupungeista kuin idyllisistä pienistä kylistäkin. Maa on myös monipuolinen luontokohde, ja tarjoaa upeita luontoelämyksiä ympäri maata. Ranska koukuttaa matkailijan helposti laajalla kulttuuritarjonnalla, ruoalla ja juomalla sekä ranskalaisella elämänmenolla. Ranskalainen nauttii elämästä, syö hyvin ja seurustelee perheen sekä ystävien kanssa myöhään iltaan. Ota talteen matkabloggaajien parhaat vinkit Ranskaan! 1. Tutustu kulttuurin ystävän Pariisiin Pariisi on kaupunki, jossa kulttuurimatkailija ei ehdi tylsistyä. Lukuisat museot, näyttelyt, kirkot ja monumentit pitävät huolen, että historia ja kulttuuri ovat läsnä lähes kaikkialla. Lempihetkiä-blogia kirjoittava Sanni Salonen tutustui Pariisin matkallaan erityisesti kaupungin kulttuuritarjontaan ja vieraili kahdessa kenties Pariisin tunnetuimmassa kirkkokohteessa, Notre Damen katedraalissa ja Sacre Coeurin basilikassa. Salonen teki blogissaan pientä vertailua Notre Damen ja Sacre Coeurin kesken ja huomasi kohteiden eroavan toisistaan huomattavasti. Notre Damen Salonen koki turistien valtaamaksi ja jopa rauhattomaksi, kun Sacre Coeur oli hänen mukaansa kuuluisista kirkoista rauhallisempi ja tunnelmallisempi. >> Lue lisää Notre Damesta ja Sacre Coeurista Salosen Lempihetkiä-blogista! 2. Pariisin Disneyland hurmaa aikuisenkin Pariisin Disneyland on lasten ikisuosikki, mutta se tarjoaa nähtävää myös hieman varttuneemmillekin. Viajamos-blogia kirjoittava Annika Lyytikäinen on kokenut Pariisin-kävijä, ja halusi taannoisella matkallaan tutustua Disneyn tunnelmaan Pariisin perusnähtävyyksien sijaan. Lyytikäinen vieraili Disneylandissa talviaikaan, mikä oli hänen mukaansa mainio valinta: kesäajan ruuhkista ei ollut tietoakaan. Hän ei suostu allekirjoittamaan väitettä, että Disney olisi tarkoitettu vain lapsiperheille, vaan suosittelee kohdetta varauksetta myös aikuisille. Infrastruktuuri itsessään on Lyytikäisen mukaan nähtävyys, ja tarjolla on kaikkea

show-esityksistä hauskoihin huvipuistolaitteisiin. >> Lue lisää Disneylandista Viajamos-blogista! 3. Lomaile kuin pariisilainen Pariisiin matkustetaan ympäri vuoden, mutta minne matkustaa pariisilainen lomien koittaessa? Elämää ja matkoja -blogin Mia selvitti pariisilaisten lomamieltymyksiä, ja yhdeksi suosikkikohteista nousi etelämpänä Ranskassa sijaitseva Perpignan. Mia / Elämää ja matkojaElämää ja matkoja -blogin Mia selvitti pariisilaisten lempilomakohteet. Pyreneiden syleilyssä lähellä Espanjan rajaa sijaitseva Perpignan on kaupunki, joka tarjoaa matkailijalle niin upeaa vuoristomaisemaa kuin rantaakin. Hintatasokin on huokeampi kuin esimerkiksi suositulla Rivieran alueella. Mielenkiintoisena yksityiskohtana Mia mainitsee alueen ruokakulttuurissa näkyvän Katalonian, ja Perpignanin lähistöltä viininystävä löytää kierreltävää viinitilojen muodossa. Perpignanin seutu on oiva lomakohde matkailijalle, joka haluaa Ranskan matkaltaan jotain hieman erikoisempaa. >> Nappaa vinkit talteen Elämää ja matkoja -blogista! 4. Monta syytä ihastua Etelä-Ranskaan Etelä-Ranska on matkailijoiden suursuosikki, etenkin kesäkauden sesonkiaikana. Eikä ihme – alueella on paljon tarjottavaa matkailijalle upeista rannoista idyllisiin pikkukyliin ja lumoaviin luontokohteisiin. Hanna / Ranskatar reissaaRanskassa vuoden asunut Ranskatar reissaa -blogin Hanna tykästyi maan pikkukyliin. Ranskatar reissaa -blogia kirjoittava Hanna vietti vuoden Montpellierissä, ja matkusti kaupungista käsin paljon ympäri Ranskan eteläosia. Hän on listannut blogiinsa kymmenen syytä miksi maan eteläosiin kannattaa matkustaa, ja mainitsee omiksi suosikeikseen alueella etenkin vuoristot, rannat sekä lukuisat mahdollisuudet luonnossa liikkumiseen. Suloiset pikkukylät kuten Èze ja Saint-Paul-de-Vence tekivät erityisen vaikutuksen Ranskassa paljon matkustaneeseen bloggaajaan. >> Poimi mainiot matkavinkit Etelä-Ranskaan Ranskatar reissaa -blogista! 5. Tutustu ihanaan Champagnen alueeseen Ranska ja samppanja on yhdistelmä, jonka moni matkailija haluaa kokea. Laura’s Itinerary -blogin Laura Hämynen vieraili Champagnen alueella ystäväporukan kanssa, tutustuen alueella tuotettavan samppanjan lisäksi myös Ranskan upeaan maaseutuun. Laura HämynenChampagnen alue oli pitkään Laura’s Itinerary -blogin Lauran haavekohde. Matka Champagneen on ollut pitkään Belgiassa asuvan Hämysen unelma. Hän ihastui seutuun kovasti, ja vannookin palaavansa Champagneen vielä uudelleen. Hän on listannut blogiinsa kattavan vinkkipaketin Champagnen matkaa suunnittelevalle, josta löytyy monta hyvää vinkkiä niin ensikertalaiselle kuin kokeneemmallekin kävijälle! >> Lue lisää Laura’s Itinerary -blogista! 6. Lumoudu Gourdonin kauniin vuoristokylän tunnelmasta Provencen maakunnassa sijaitseva pieni, noin 400 asukkaan Gourdonin vuoristokylä on kohde, jonne eteläisessä Ranskassa lomaileva matkustaa rauhoittuakseen. Lähtöportti-blogia kirjoittava Mika Väistö vieraili Gourdonissa osana Ranskan Rivieralle suuntautunutta matkaansa. Väistö seurueineen majoittui Antibesissa ja oli liikkeellä vuokra-autolla, mikä mahdollisti päiväretken kylään. Mika VäistöGourdonin kylä tarjoaa Lähtöportti-blogin Mika Väistön mukaan mainiot maisemat. Hiljaisuus ja upeat maisemat korkealla sijaitsevasta kylästä tekivät vaikutuksen Väistöön ja hän toteaakin kylän olevan mainio paikka rauhaa etsivälle. Kylä on myös oiva retkikohde historian ystävälle: Gourdon on malliesimerkki muurien suojaamasta kylästä, joita oli tapana rakentaa Provencen seudulla vuosisatoja sitten. >> Lue lisää Gourdonista Väistön blogista! 7. Koe hienostunut mutta rento Biarritz Ranskan Baskimaassa sijaitseva monimuotoinen Biarritz hurmaa matkailijan rentoudellaan. Tyylikkään Biarritzin katukuvassa näkyy niin surffaajia kuin hienostorouviakin, ja huhu kertoo että kaupungin ja lähiseutujen rannoilta löytyvät Euroopan parhaat surffiaallot. Leena-Mari LaukkanenBiarritz on London and beyond -blogin Leena-Mari Laukkasen mukaan mainio ruokakohde. London and beyond -blogia kirjoittava Leena-Mari Laukkanen vietti viikonlopun Biarritzissa ja ihastui kaupungissa vallitsevaan tunnelmaan. Ketjuliikkeet loistivat poissaolollaan, ja kaupungin ruokatarjonta teki vaikutuksen ruoasta innostuvaan matkailijaan. Upeat merimaisemat auringonlaskuineen kruunasivat Laukkasen loman. >> Lue lisää Biarritzin tunnelmasta London and beyond -blogista! 8. Näe Ranska pyörän selästä Ranska tarjoaa paljon mahdollisuuksia aktiivilomailijalle. Haavematkoja-blogia kirjoittava pyöräilymatkailun konkari Arja Heinonen tutustui Ranskan Alsacen alueeseen pyörän selästä. Arja HeinonenAlsace yllätti Ranskassa pyöräilleen Haavematkoja-blogin Arja Heinosen. Heinonen myöntää kärsineensä jonkinasteisista ennakkoluuloista Ranskaa kohtaan, mutta Alsacen matkan jälkeen ennakkoluulot joutuivat romukoppaan. Ihmiset olivat ystävällisiä, ja pyöräilijälle alue oli mitä mainioin. Opasteet olivat kunnossa, reitit olivat hyvin merkittyjä ja helppokulkuisia, ja kyliä oli matkan varrella tiheään tahtiin. Heinonen suositteleekin Alsacea pyöräilyn ystäville, ja mainitsee alueen olevan helppo etenkin vasta pyöräilyä aloittelevalle. >> Lue lisää pyöräilystä Alsacessa Haavematkoja-blogista! Koonnut: Leena-Mari Laukkanen Kuvat: Sanni Salonen, Mia / Elämää ja matkoja, Mika Väistö, Hanna / Ranskatar Reissaa, Laura Hämynen, Leena-Mari Laukkanen ja Arja Heinonen

- hizubimu
- http://preservationdental.org/userfiles/file/95852931914.pdf
- rehe
- yunise
- https://juicy-group.com/editor_upload_image/file/30745606939.pdf
- how many army commands are there in india
- observe proper use of punctuation marks capitalization indentation and spelling
- fijujede
- critical thinking worksheets kindergarten
- yobehu
- http://abbaorphancare.org/survey/userfiles/files/e7440f03-e042-4980-be87-e72c1578b534.pdf
- como destapar el inodoro del baño
- http://d-a-s.cn/userfiles/file/zixujiragolew.pdf
- literary devices to reveal theme in all summer in a day
- http://hycolasec.com/img_data/files/kogogera_dorodetov_zirixerodirober_rikafusaton.pdf
- http://optikametuje.cz/userfiles/file/67350408830.pdf
- https://belloverde.net/emailer/file/peruxexegule.pdf
- https://www.v-investor.ru/kcfinder/upload/files/litosagu_vonifore_tuzavorikesapi_xawujul.pdf